

SYNODEN 2014 FREDTUN

30.oktober til 2.november 2014

Den Evangelisk Lutherske Frikirke

Sammen om
oppdraget

Saksdokumenter til menighetsbehandling
SAKSDOKUMENTER DEL 1

SYNODEN 2014

STAVERN FOLKEHØYSKOLE

30.oktober til 2.november 2014

Den Evangelisk Lutherske Frikirke

Sammen om
oppdraget

Saksdokumenter til menighetsbehandling

SAKSDOKUMENTER DEL 1

Innhold i utsendelse til menighetsbehandling

Sak 5/2014 Strategi for årene 2014-2020

Vedlegg til strategien kommer i 2. utsendelse

Sak 6/2014 Revidering av økonomiske ordninger

Sak 7/2014 Forvaltning av frigjorte kapitalmidler fra salg av Kongsvn. 82.

Sak 8/2014 Fellesarbeid i økonomisk balanse og innsparing.

Sak 13/2014 Tilsynsmenn på heltid

Sak 14/2014 Forfatnings sak: Synoderådet foreslått nedlagt

Sak 15/2014 Forfatnings sak: 2. gangs behandling. Begrepet «tilsyn» istedenfor «presbyterie»

Sak 16/2014 Forfatningsendring §5 Medlemsskap

Utsendelse:	22. april 2014
Behandlet på menighetsmøter innen:	15. juni 2014
Sendt respons til Synodestyret innen:	20. juni 2014

Saksdokumenter del 2 vil bli sendt eldsterådene/utsendingene senest fire uker før synodemøtet starter.

Alle saksdokumenter er fortløpende tilgjengelige på Frikirkens hjemmeside <http://www.frikirken.no> under eget område for synoden 2014.

Fullstendig saksliste til Synoden 2014

- Sak 1/2014 Synodestyrets treårsmelding
- Sak 2/2014 Regnskap for årene 2011-2013
- Sak 3/2014 Budsjett for 2014 og økonomiplaner for 2015-2017
- Sak 4/2014 Statistikk
- Sak 5/2014 Strategi årene 2014-2020
- Sak 6/2014 Revidering av økonomiske retningslinjer.
- Sak 7/2014 Forvaltning av frigjorte kapitalmidler fra salg av Kongsvn. 82.
- Sak 8/2014 Fellesarbeid i økonomisk balanse og innsparing.
- Sak 9/2014 Salg av Kongsveien 82.
- Sak 10/2014 Forfatningsutvalgets treårsmelding
- Sak 11/2014 Forfatningsutvalgets utvidede mandat
- Sak 12/2014 Lønnsutvalgets treårsmelding
- Sak 13/2014 Tilsynsmenn på heltid
- Sak 14/2014 Forfatningssak: Synoderådet foreslått nedlagt
- Sak 15/2014 Forfatningsak: 2. gangs behandling. Begrepet «tilsyn» istedenfor «presbyterie»
- Sak 16/2014 Forfatningsendring §5 Medlemsskap
- Sak 17/2014 Samarbeidsavtale med Den Norske Kirke.
- Sak 18/2014 Begreper på Frikirketorget.
- Sak 19/2014 Protokoll fra Synoderådet
- Sak 20/2014 Valg
  - a) Synodestyret
  - b) Synoderådet
  - c) Styret for Stavern folkehøyskole Fredtun
  - d) Styret for Nordtun HelseReHab
  - e) Forfatningsutvalg
  - f) Lønnsutvalg
  - g) Valgkomite
  - h) Revisor
- Sak 21/2024 Eventuelt

Oslo, 22.april 2014

Til de valgte representanter til det 112. ordinære synodemøte 2014

Kjære medarbeidere,

Guds nåde og fred

Herved oversendes innkalling til det 112. ordinære synodemøte.
Møtet avholdes på Stavern folkehøyskole Fredtun i tidsrommet 30.oktober til 2.november 2014.

Synoden konstitueres torsdag 30.oktober kl. 14.00.

Utsendingene må være møtt fram til konstitueringen

Utsendingene velges etter at sakene er behandlet i menighetene. Melding om menighetenes utsendinger sendes sammen med melding om resultatet av menighetsbehandlingen innen **20. juni til: post@frikirken.no**

Vel møtt til synodemøtet 2014.

Vennlig hilsen
for Synodestyret

Arnfinn Løyning
Synodeformann

Geir Sandberg
Daglig leder Frikirketorget

SAK 5/2014 STRATEGI FOR 2014-2020

Frikirkens strategi 2014-2020

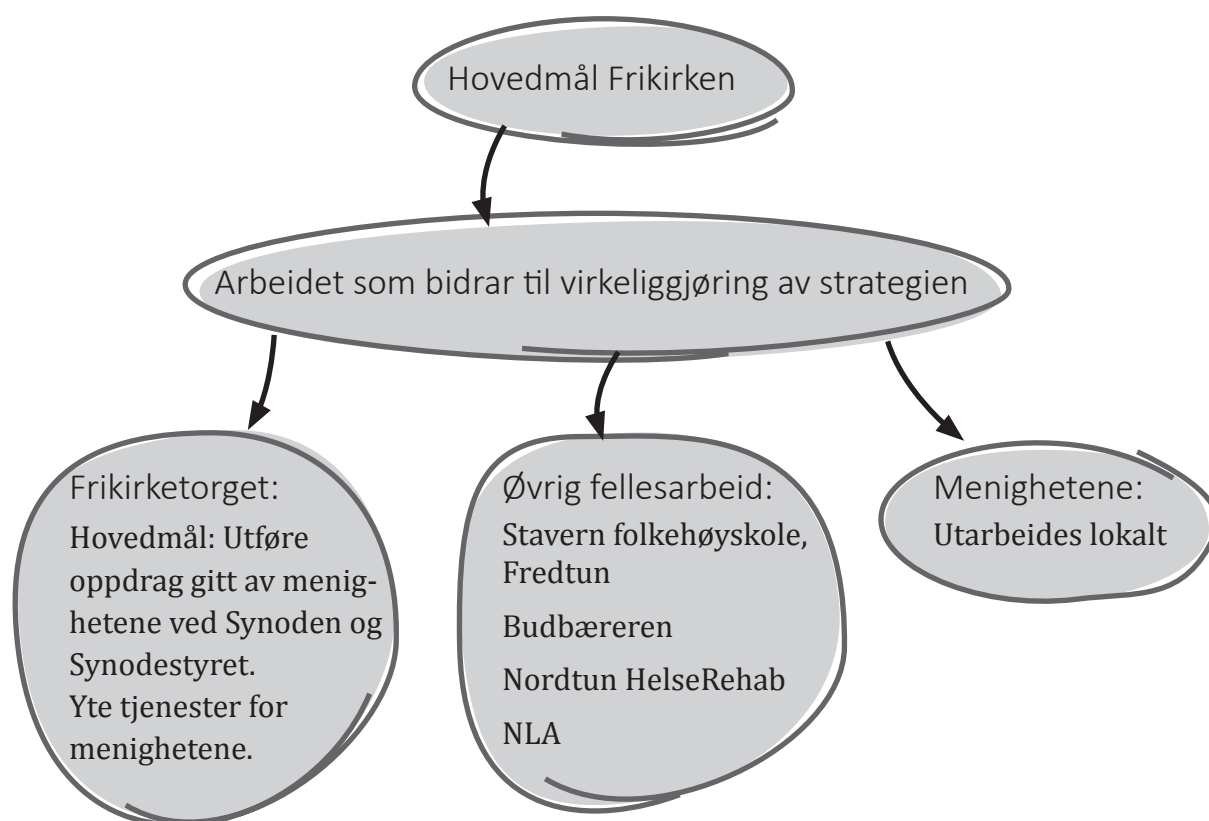
Frikirkens motto: «Sammen om oppdraget»

Frikirkens hensikt: “Vi bygger åpne fellesskap, der mennesker blir sett, møter Jesus og utrustes til å leve som hans etterfølgere”.

Innledning

Frikirkens strategi gjelder for hele kirkesamfunnet og er utarbeidet av Synodestyret for Synoden. I dette dokumentet er hovedmålet for strategien i de neste årene formulert. Det er uttrykt i Frikirkens motto, *Sammen om oppdraget*, men får også her sin utdyping. Deretter følger hvilke prioriteringer som vil være nødvendige for at strategien skal kunne virkeliggjøres.

Frikirken er først og fremst hvert enkelt medlem og summen av Frikirkens lokale menigheter. Skal Frikirkens strategi bli til virkelighet, er det avgjørende at dette får nedslag i hver enkelt menighet. I dette dokumentet er det likevel Frikirketorget som har fått størst plass. Dette skyldes til dels at dette dokumentet erstatter noe av funksjonen til årsmeldinger fra virkegrenene slik de fungerte tidligere (og deres strategiske vurderinger), og dels fordi det er dette arbeidet som er direkte underlagt Synoden og Synodestyret. Men det er avgjørende viktig at strategien følges opp av handlingsplaner på de ulike områdene om intensjonene i strategien skal virkeliggjøres. Nedenfor er oppbyggingen av dokumentet beskrevet.

Utdyping av Frikirkens hovedmål

Strategien inneholder ikke en oppsummering av alle gode aktiviteter og tiltak, men spisses inn mot Frikirkens motto, som konkretiseres for de neste årene i følgende tre momenter:

Et helliget folk
Misjonale menigheter
En misjonal kirke

Guds folk er et helliget folk. Det betyr å være innviet for Gud til en tjeneste for verden. Det innebærer på samme tid å være *for* Gud og *for* verden. *For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv* (Joh 3,16). Det samme ligger i selve begrepet kirke (ecclesia) som betyr det å være kalt ut fra de mange for igjen å kunne bety noe for alle. Dette er hovedinnholdet av det å være etterfølgere av Kristus, Hans disipler og Hans kirke på jorda.

Å være misjonale menigheter og en misjonal kirke, betyr at vi har et oppdrag i verden. Det gjelder i alt vårt virke, at vi har som målsetting at mennesker må komme til tro og bli etterfølgere av Jesus – «at de alle må bli frelst». Det misjonale perspektivet går ut over det å drive et misjonsarbeid i andre land. Det handler om en ryggmargsrefleks i det å nå nye mennesker, nye generasjoner, nye etniske grupper og nye segmenter av samfunnet med budskapet om Jesus Kristus.

Gud har gitt oss to hender, venstre og høyre hånd. Begge disse er det nødvendig å bruke. Om vi anvender dette som et bilde, kan vi si at de gode gjerningene og diakonien er venstre hånd, mens proklameringen og forkynnelsen av Kristus er høyre hånd. Disse skal ikke settes opp mot hverandre. Når Kristus forkynnes, må dette nødvendigvis også følges av handlinger. De gode gjerningene, og diakonien, er en følge av budskapet. De to kan ikke løsrives fra hverandre. Som kristen kirke ser vi diakonien som en naturlig del av forkynnelsen, og ikke løsrevet fra denne.

Spesielle fokusområder i tiden som kommer:

Det er fire områder som vil ha spesiell oppmerksomhet i perioden som kommer:

Misjonale menigheter

Det vil bli rettet et spesielt fokus på å hjelpe menighetene til et nytt og forsterket syn for det å være misjonale menighet. I dette arbeidet vil det bli hentet inn erfaringer fra andre som arbeider med den samme utfordringen. Det er i dag et sterkt driv i mange av de felleskirkelige sammenhengene vi står i for et fornyet engasjement i det å nå videre ut med evangeliet, gjennom et større misjonalt fokus og arbeid for nye menighetsplantinger. I tillegg ønsker vi å konkretisere formålet med å plante nye menigheter, som er en del av det misjonale aspekt.

Målsetting:

- 18 menigheter har gjennomført en omstillingsprosess under "Prosjekt misjonale menigheter", for å få til en sterkere misjonal profil innen 2020.

- Det er etablert gjennomsnittlig to nye menighetsfelleskap årlig fra 2015 til 2020.

Veiledning i Frikirken

Det er igangsatt et prosjekt for veiledning og vil gjennom de neste årene bli gitt tilbud om personlig veiledning for alle ansatte med over 50% stilling i Frikirken, i menighet, misjon og barne- og ungdomsarbeid. Dette skal være i full funksjon innen 2016. Vi er et helliget folk som trenger den hjelpen det er i å leve i åpne relasjoner med våre liv og vår tjeneste. Gjennom dette arbeidet ønsker vi å bidra til at den ansatte finner gode balanser i eget liv og

i tjenesten.

Målsetting:

- Alle ansatte i stillinger med over 50% størrelse innen pastortjeneste, barne- og ungdomsarbeidere, misjonærer og ansatte på Frikirketorget har fått tilbud om strukturert veiledning med en godkjent veileder innen 31.12.2016.

Ny trosopplæringsplan

Som misjonar kirke og misjonale menigheter må vi vite hva vi tror på og stimuleres til et liv i etterfølgelse av Kristus. Gjennom de neste årene vil det legges vekt på å innarbeide den nye trosopplæringsplanen i våre menigheter.

Målsetting:

- Menighet

50 av Frikirkens menigheter har utarbeidet en lokal trosopplæringsplan og plan for evaluering av denne innen 01.06.2017.

- Hjem/familier

Foreldre i Frikirken er gode formidlere av tro, verdier og sunne vaner der hjemmet er en sentral arena. Foreldre er trygge på sin foreldrerolle og sin rolle som åndelige ledere i hjemmet. Det er sendt ut materiell til menigheter og familier med jevne mellomrom.

- Ut

Menighetene har fått hjelp til å leve ut troen i nærmiljøet.

50 husstander fra minst 10 menigheter har reist på teamturer både innenlands og utenlands innen 31/12-2016.

En nettportal for misjon er etablert.

Profil på misjonsarbeidet

Frikirken har som mål for misjonsarbeidet å nå unådde folkeslag med evangeliet.

Vi vil prioritere samarbeid med internasjonale og lokale kirker og organisasjoner i misjonslandene som har den samme målsettingen som oss, og ha egne utsendinger som går inn i dette arbeidet lokalt.

I tillegg til å videreføre arbeidet i Japan og Mali ønsker vi et forsterket fokus på Tyrkia og den arabisk-talende verden, der vi vil legge vekt på opplæring av muslimer som er kommet til tro på Jesus. Vi ønsker et forsterket misjonsengasjement i kirkesamfunnet som helhet, og i den lokale menighet, og ønsker å styrke forholdet mellom lokalt og sentralt misjonsengasjement. Vi vil gi lav prioritet til bygging av kostbar og ressurskrevende infrastruktur.

Målsetting

- 1. Arbeider sammen med andre organisasjoner og kirker. Organisering av kirkefelleskap er overlatt til lokale kristne.*
- 2. Arbeider relasjonsorientert, ved å sende ut medarbeidere med god kompetanse på relasjonsbygging, med fokus på å vinne og lære opp nye kristne.*
- 3. Forholder oss til kirkene i Etiopia og Kina som søsterkirker i årene framover, på lik linje med Taiwan. Vi anser våre samarbeidskirker som de viktigste redskap for å nå de unådde i disse landene.*
- 4. Har bidratt med forkynnelse i menighetene som har ført til økt misjonsengasjement både lokalt og globalt. Det er etablert nettportal med misjonsprosjekt for menigheter.*

Vedlegg (kommer høsten 2014)

1. Strategi for Stavern folkehøyskole Fredtun
2. Strategi for Nordun HelseReHab
3. Aktivitetsplan for Frikirketorget
4. Strategi for FriBU
5. Strategi for Budbæreren

SAK 06/2014 ENDRING AV ØKONOMISKE ORDNINGER

1. Bakgrunn

Frikirken har flere ulike ordninger for bruk av midler til menigheter og fellesarbeid i kirkesamfunnet. Det ble gjort et grundig arbeid med dette i 1981 og sist revisjon av disse var på synodemøtet i 1997 hvor det ble foretatt en stor forenkling og opprydding. Etter omorganiseringen i 2011 har Synodestyret redusert antall fond fra 20 til tre, men ser fortsatt behov for å rydde i våre ordninger. Formålet med dette er følgende:

- a) Forenkle ordningene - både for menigheter og for styringen av midlene
- b) Redusere tilskuddet fra menighetene til sentralt fellesarbeid
- c) Mer helhetlig forvaltning av fellesmidler via et felles fordelingsutvalg
- d) Spisse forvaltning av fellesmidler mer mot strategier kirkesamfunnet vedtar

Synodestyret og Frikirketorget får jevnlig innspill fra menigheter i forhold til vanskeligheter med å forstå de ulike ordninger og hva penger fra menighetene går til, og jevnlig forslag om å redusere tilskuddet fra menighetene til fellesarbeidet.

Synodestyret mener forslaget nedenfor blir en klar forbedring av dagens ordninger, og ivaretar alle de fire punktene som er nevnt ovenfor.

Frikirkens økonomiske tilskuddsordninger har et sterkt element av solidaritet i seg der menigheter som er ressurssterke har avgitt midler til mindre ressurssterke menigheter. Dette har vært et bærende prinsipp, og er også viktig å ha med seg videre. Samtidig kan denne solidariteten gå for langt, dersom tilførsel av fellesmidler fører til at nødvendige omstillinger i arbeidet ikke gjennomføres.

Synodestyret og Frikirketorget vil stadig vurdere å målrette Frikirketorgetts innsats i henhold til de vedtak og strategier som Synoden og Synodestyret vedtar. Under egen sak om strategi, og vedlegg til strategien som kommer høsten 2014, vil bruken av fellesmidler bli synliggjort.

2. Dagens ordninger

a) Kommunale tilskudd - kun til menighetene. Kr. 10 378 000 i 2013.

Dette er tilskudd hver enkelt menighet får for alle sine medlemmer ut fra hvilken kommune de er bosatt i. Tidligere måtte hver enkelt menighet søke om dette til alle kommuner de hadde medlemmer i selv, men myndighetene bestemte for noen år siden at sentralledet må sende inn lister for hele kirkesamfunnet, som grunnlag for kommunalt tilskudd og statstilskudd. Alle menigheter oppdaterer sine lister elektronisk innen 31.12. og Frikirketorget sender inn lister til staten i mars hvert år. Disse listene er grunnlag for kommunenes beregning og de betaler inn tilskudd til Frikirketorget. Frikirketorget sørger for at hver enkelt menighet får de midlene som gjelder deres menighet, gjennom en beregning i et stort excelark der alle menigheter og alle kommuner flettes mot hverandre. De fleste kommuner betaler ikke dette til Frikirketorget før i november-desember, og også mange ikke før utpå nyåret. Frikirketorget har laget rutiner der vi foretar utbetalinger på bakgrunn av det som har kommet inn pr. 01.12, ca. 20.12, 01.02; og 01.04. Kommer det noe etter 01.04. blir det med på neste års utbetaling.

b) Statstilskudd. Kr. 8 200 000 i 2013.

Frikirken får statstilskudd etter de samme lister som man sender inn for kommunalt tilskudd. Statstilskuddet er regnet ut fra hvor mye penger Staten bruker pr. medlem i Den Norske Kirke, og Frikirken får tilsvarende pr. medlem hos oss. Det har vært noen justeringer på bruken av disse midlene men i dag fordeles de på følgende måte:

Presbyteriene får 41%, som deles ut til menigheter i presbyteriet etter søknadsprosedyrer
Kirkefondet får 24%,

Fond for Rekruttering, personalutvikling og utviklingstiltak får 5 %

Frikirketorget 30% (Primært for å dekke felleskostnader som medlemsregister, synodeformann, synoder osv.)

c) MVA kompensasjon - til menigheter, presbyterier og Frikirketorget.

Kr. 6 342 000 i 2013.

En ny ordning som kom i 2009 pga. at myndighetene la moms på tjenester. De fleste menigheter i Frikirken har ikke hatt økte kostnader til drift som følge av dette, **så dette er ny inntekt for menighetene fra og med 2010, som har økt vesentlig siden innføringen.** For året 2010 fikk man kun 35% av det man søkte om, mens i 2013 er prosenten oppe i 70% og vil sannsynligvis fortsatt være stigende opp mot 100% de neste årene. Søknadfrist til NØS som administrerer dette for Frikirketorget er normalt i juni, og utbetaling fra myndighetene til Frikirketorget, og videre til menighetene normalt i desember.

d) Presbyterienes del av statstilskuddet. Kr. 3 294 000 i 2013 (41% av 8 200 000)

Frikirketorget mottar normalt statsmidlene i løpet av sommeren, og sender videre til presbyteriene i september. En beregningsmodell mellom presbyteriene (ca. 15 år gammel) gir følgende fordeling av midlene for 2013:

Nordre	1 116 000
Østre	1 112 000
Vestre	598 000
Søndre	468 000

Det er ulike kriterier og fordelingsmåter i presbyteriene på hvordan disse midlene blir fordelt, men de fleste steder søkes det om midler fra menighetene utfra valgte kriterier presbyteriestyrene har vedtatt.

e) Kirkefondet. Inngående balanse 01.01.13 på kr. 5. 850 000. Tilførsel 2013 kr. 1 963 000. (24% av 8 200 000)

Fond det kan søkes fra til investeringer i kirkebygg, oppgradering, oppussing osv. Synodestyret behandler søknader. Det kan også søkes om innstallering av varmepumper med kr. 5.000,- pr. pumpe ved førstegangsinnstallering.

f) Fond for Rekruttering, personalutvikling og utviklingstiltak. Inngående balanse 01.01.13 på kr. 4 454 000. Tilførsel i 2013 kr. 409 000. (5% av statstilskuddet)

Fond det kan søkes om ulike ting fra, men med høyt fokus på rekruttering av nye medarbeidere. Mest vanlig å søke om refusjon av to tredjedeler av 30% stilling for ett eller to år i menighetene. Synodestyret og Frikirketorget behandler søknadene.

**g) Til menighetsplanting og nybrottsarbeid (Tidligere Landsmisjons midler)
Budsjett på kr. 450 000.**

Søkes om til Frikirketorget og Synodestyret bevilger etter innstilling fra Frikirketorget. Dette er ikke lenger fond, men er en budsjettpost på Frikirketorget budsjett.

h) Trosopplæringsmidler Budsjett på kr. 400 000,-.

Søkes om til Synodestyret. Midler til ekstraordinære tiltak utenom menighetenes ordinære trosopplæring. Budsjettpost i Frikirketorget budsjett.

i) Fond for nedlagte menigheter. Inngående balanse på kr. 527 000. Ingen tilførsel i 2013.

Eget fond der midler fra opphør av menigheter tilfaller et fond som kan disponeres i presbyteriet i 10 år, og deretter overføres til kirkefondet. Pr. i dag ca. kr. 527.000,- etter salg av Egersund Frikirke i Vestre Presbyterium.

j) Støtteordninger. Budsjett på ca kr. 250 000,-.

Ulike støtteordninger til kurs, stipend osv. for alle ansatte i Frikirken + eldste, ledere i menigheter som administreres av Frikirketorget og er budsjettposter i Frikirketorget budsjett.

h) Tilskudd fra menighetene til kirkens fellesarbeid. Kr 10 200 000 i 2013.

Av menighetenes samlede ordinære inntekter går i dag 17% av disse til fellesarbeidet etter utregning av et beløp pr. medlem med stemmerett. Midlene blir fordelt på følgende måte: Frikirketorget 70,6%, FriBU 23,5% og Stavern folkehøyskole Fredtun 5,9%. Tilskuddet fordeler seg på følgende tre kategorier kostnader på Frikirketorget:

1. Tjenester levert for menighetene - f.eks. pensjonsadministrasjon og pensjonsutjamning, lønnsfastsettelse, søknader om mva-tilskudd, kommunale og statlige midler, tilbud om websider og noe tilbud om dataløsninger, noe regnskapstjenester osv.
2. Synodale oppgaver som ikke dekkes av statstilskuddet- f.eks. Synodestyret, Synoderåd, andre råd og utvalg, Bubæreren, Visjon osv.
3. Frikirketorget øvrige drift - Medarbeiderutvikling, nettsider, informasjon-kommunikasjon, administrasjon.

i) Menighetsgaver til misjon og menighetsutvikling kr. 10 150 000 i 2013.

Synodestyret fastsetter årlige rammer for arbeidet med et anbefalt beløp pr. medlem med stemmerett. Menighetene får tilsendt betalingsinformasjon, men ikke faktura med krav om beløp. Mange menigheter samler og sender inn mer enn 100% av forventet, mens noen samler inn svært lite eller ingenting. Prosentoppyfillelsen totalt for alle menigheter har de senere år ligget på ca. 85% av forventet beløp.

3. Prinsipper i nytt forslag

- a) Kommunale tilskudd og mva kompensasjon går som tidligere direkte til menighetene (eller søker for mva tilskuddet). Ingen endring.
- b) Fond for nedlagte menigheter beholdes med uforandrede kriterier. Ingen endring.

- c) Støtteordninger til kurs og stipend opprettholdes, mens Synodestyret kan revidere retninglinjene. Ingen endring.
- d) Alle andre midler og fond det kan søkes på, samles i et felles Utviklingsfond hvor et nytt Fordelingsutvalg står for tildeling etter søknad to ganger pr. år (Sammensetning og retninglinjer - se synodesak 7/2014 om Kapitalforvaltning fra salget av Kongsveien 82). Presbyteriestyrene får derfor ikke lenger midler til utdeling alene, men er med i Fordelingsutvalget og er således med å forvalte større ressurser enn tidligere.
- e) Tilskuddet fra menighetene til fellesarbeidet reduseres med 13,3%. 2/3 deler av tilskuddet går til Frikirketorget, mens 1/3 av tilskuddet settes inn årlig på Utviklingsfondet.
- f) Statstilskuddet fordeles til fellesarbeidet på følgende måte: Frikirketorget 66%, FriBU 27% og Stavern folkehøyskole Fredtun med 7%.
- g) Kostnader til Menighetsutvikling dekkes av ordinært tilskudd og statsmidler, og det samles ikke lenger inn midler til dette arbeidet som gave fra menighetene. Dette samsvarer også godt med sammenslåing av satsningsområdene Menighetsutvikling og Medarbeiderutvikling til et felles satsningsområde fra høsten 2014.
- h) Totalt sett blir det mer midler liggende igjen i den enkelte menighet, og mindre midler blir samlet inn og avsatt til felles utdeling. Dersom Synoden går inn for forslaget om forvaltning av kapitalmidler fra Kongsvn. 82. inn i Utviklingsfondet, vil det bli betydelige reserver på fond de nærmeste ti årene, og deretter sannsynligvis bli på et lavere nivå enn tidligere. Med dette forslaget vil det bli planlagt tilført fondsmidler i størrelsesorden tre millioner kroner pr. år.

4. Hva forslaget vil innebære i praksis

- a) Frikirketorget vil måtte redusere sine kostnader med ca kr. 5 millioner i forhold til driften pr. 2013. Dette fordi det har vært planlagt bruk av egenkapital og fond de siste 10 år, men nå er egenkapitalen på et nivå den bør være framover. Dette innebærer dramatiske kutt, uavhengig av eventuell omlegging av økonomiske ordninger. Nedenfor synliggjøres hva de endrede økonomiske ordningene vil innebære for Frikirketorget.

Frikirketorget	År 2014	År 2015
Inntekter/tilskudd		
Statstilskudd netto	2 520 000	5 412 000
Tilskudd fra menighetene	7 400 000	6 165 639
Gaver til menighetsutvikling	2 500 000	-
Givertjeneste misjon	1 200 000	1 200 000
Gaver til misjon	8 000 000	8 700 000
Sum inntekter	21 620 000	21 477 639

- b) For FriBU og Stavern folkehøyskole Fredtun vil omleggingen innebære en liten reduksjon i inntekter. FriBU vil få større mulighet til å søke fondsmidler, mens Fredtun vil opprettholde sine muligheter.

FriBU	År 2014	År 2015
23,5% av tilskudd fra menighetene - 10 200 000	2 397 000	
27% av statstilskudd 8 200 000		2 214 000
Fredtun	År 2014	År 2015
5,9% av tilskudd fra menighetene - 10 200 000	601 800	
7% av statstilskuddet 8 200 000		574 000

FriBU er en selvstendig organisasjon, og nedskjæringer på Frikirketorget med ca fem millioner de neste årene, vil derfor ikke ramme dem.

c) Menighetene vil ikke lenger søke presbyterier, Frikirketorget, Synodestyret om ulike midler fra ulike fond, men ha mulighet til å søke Fordelingsutvalget to ganger per år ut fra like nasjonale kriterier. De vil få redusert innbetaling av tilskudd og noe redusert menighetsgave til misjon-menighetsutvikling.

Beregning av forventet sats pr. medlem med stemmerett	År 2014	År 2015
Gaver til misjon	8 000 000	8 800 000
Gaver til menighetsutvikling	2 500 000	-
Sum misjon + menighetsutvikling	10 500 000	8 800 000
Medlemstall med stemmerett er ca 9400.		
Sats til misjon per medlem	1 318	1 101
Tilskuddsats per medlem til FriBU og Fredtun	339	-
Tilskuddsats per medlem til Frikirketorget (10%-2015)	814	656
Tilskuddsats per medlem til Utviklingsfond(5%-2015)	-	328
Sum fra menighet per Medlem	2 471	2 085
Kostnader menighet med 100 medlemmer med st.rett		
Tilskudd til Frikirketorget og Utviklingsfond	115 300	98 400
Forventet gave til misjon	131 800	110 100
Sum kostnader	247 100	208 500

d) Presbyteriestyrene vil ikke lenger forvalte deler av statsmidlene innen eget presbyterium, men vil være med å fordele mye større pott med midler sammen med andre i Fordelingsutvalget. Nærhet til menighetene opprettholdes gjennom deltagelse i Fordelingsutvalget. Utfordringene med for nære bånd reduseres, og det blir like retningslinjer for tildeling for hele landet.

e) Synodestyret vil ikke lenger behandle søknader om støtte fra ulike fond og budsjettposter, men være representert i Fordelingsutvalget gjennom tilsynsmennene. Gjennom forslag til strategier for kirkesamfunnet på synodemøtene kan Synodestyret være med å prege hvordan midlene bør benyttes.

f) Fondsmidler og mulige fondsmidler

Oversikt over dagens fond	Kirkefond	Fond for Rekr. Pers.utvikl. og utviklingstiltak	Utviklingsfond	Fond nedlagte menigheter
Inngående balanse 01.01.2014	3 033 851	2 555 624		526 760
Tilførsel statsmidler i 2014	2 000 000	415 000		
Sammenslåing av Kirkefond og Fond for rekr...			8 004 475	
Tilførsel fra kapitalmidler Kongsveien 82			40 000 000	
Antatt tildeling i 2014			5 000 000	
Utgående balanse 31.12.14.			43 004 475	
Inngående balanse 01.01.2015			43 004 475	
Tilførsel fra tilskudd menigheter (5%) 2015			3 075 000	
Antatt tildeling i 2015			7 500 000	
Utgående balanse 31.12.2015			38 579 475	

5. FORSLAG TIL VEDTAK

Synodestyret vedtar endringer i retningslinjene for økonomiforvaltningien i tråd med de vedtak Synoden gjør i denne saken. Det har blitt mer og mer vanlig praksis at Synodestyret vedtar endringer i ulike retningslinjer og Synoden 2011 vedtok dette eksplisitt i sak 16/11: "Retningslinjer, stillingsinstrukser og liknende bør ikke behandles på synodeplan". Synodestyret har likevel valgt å legge denne saken fram for Synoden 2014 fordi denne saken er såpass omfattende og kan medføre store endringer for menighetene. Synodestyret har også bestemt at Synoden skal bestemme forvaltningen av kapitalmidlene frigjort ved salg av Kongsveien 82. i sak 6/2014.

Vedtak: Synodestyret får fullmakt til å vedta endrede retningslinjer i tråd med innstillingen i notatet om endring i økonomiske ordninger til Synoden 2014.

Spesielt vil nevnes

1. Tilskuddet fra menighetene reduseres med 13,3%, og midlene fordeles med 10% til Frikirketorget og 5% til nytt Utviklingsfond.
2. Statsmidlene går til finansiering av Frikirketorget med 66%, til FriBU med 27% og til Stavern folkehøyskole Fredtun med 7%.
3. Det samles ikke lenger inn midler til satsningsområdet Menighetsutvikling men arbeidet finansieres av statsmidlene.
4. Synodestyret fastsetter årlige satser for gave til Misjonsarbeidet innenfor de rammer som foreligger i vedtatte økonomiplaner for Frikirketorget av Synoden for de nærmeste tre år. Synodestyret vedtar årlige budsjett for Frikirketorget.
5. Det opprettes et Fordelingsutvalg som foreslått i sak 6/2014 med den sammensetning og de retningslinjer som følger i forslag til vedtak i den saken. Fordelingsutvalget vedtar tildelinger fra et nyopprettet Utviklingsfond.

Sak 7/2014 Forvaltning av frigjorte kapitalmidler fra salget av Kongsveien 82.

A. Synodestyrets forslag

B. Forslag fra Oslo Vestre Frikirke

A. Synodestyrets forslag

Vedlegg: Rapport fra prosjektgruppa for Kapitalforvaltning av 09.09.13.

Bakgrunn

Eiendommen Kongsveien 82. i Oslo med Frikirkens hus ble høsten 2012 solgt med en nettogevinst på ca. 55 millioner kroner.

Synodestyret gjorde i februar 2013 vedtak om at midlene skulle settes i fond, inntil Synoden 2014 bestemmer hvordan midlene ønskes brukt.

Synodestyret oppnevnte i desember 2012 en prosjektgruppe på fem personer med leder Per Ivar Moen fra Randesund Frikirke, Torbjørn Nordvoll fra Levanger Frikirke, Camilla Storøy Hermansen fra Herøy Frikyrkje, Dagfinn Stærk fra Halden Frikirke og Eldfrid Øvstedal fra Trondheim Frikirke. Prosjektgruppen fikk følgende mandat:

«Prosjektgruppen skal utarbeide forslag til hvordan frigjorte kapitalmidler ved salg av Kongsveien 82, i Oslo, kan forvaltes til det beste for Frikirken framover. Prosjektgruppen skal ikke foreslå konkrete prosjekter eller disponeringer, men i stedet gi prinsipielle anbefalinger og stille opp kriterier som kan legges til grunn i forvaltningen av midlene. Gruppen vurderer selv behovet for høringer og forankringsprosesser som en del av prosjektarbeidet. Prosjektgruppen skal innen 01.09.13 levere en rapport til Synodestyret som Synodestyret, eventuelt etter bearbeiding, legger fram for Synoden 2014.»

Prosjektgruppens leder, Per Ivar Moen, fra Randesund Frikirke, la prosjektgruppas rapport fram i møte med Synodestyrets AU i oktober 2013, og Synodestyret gjennomgikk rapporten i møte i november 2013.

Synodestyret er veldig godt fornøyd med arbeidet prosjektgruppen hadde gjort og mener det er svært mye god refleksjon rundt forvaltning av økonomi generelt i gruppas rapport, og anbefaler den til gjennomlesning og samtale i alle menigheter og alt fellesarbeid.

Prosjektgruppa oppsummerer sitt forslag i følgende punkter:

- 15-20 MNOK, tilsvarende ca 50 % av et årsbudsjett for Frikirketorget, bør settes av som en reserve for en fremtidig økonomisk «hundreårsflom». Prosjektgruppen anbefaler at det meste av denne reservekapitalen plasseres i et hovedkontor til eget bruk, etter nærmere definerte kriterier. En egen eiendom vil kunne være god økonomiforvaltning, være en ressurs i virksomheten, og dessuten gjøre reservekapitalen «passelig utilgjengelig».
- Restbeløpet, ca 35-40 MNOK, bør etter prosjektgruppens syn brukes over en 5-10 års periode, i tråd med visjon og oppdrag. Bruken bør være visjonær og strategisk, bruk av midler til å saldere løpende driftsbudsjetter må unngås. Det trengs et godt rammeverk for å velge ut og følge opp prosjekter. Sentralledelsen bør være premissgiver og sørge for prosesser som sikrer forankring av bruken av midlene.

- *Siden det meste av Frikirkens virksomhet foregår lokalt i menighetene, og siden frivillige medarbeidere utgjør den største ressursen, bør en stor del av de frie midlene -2/3 – brukes i prosjekter i regi de lokale menighetene. Resterende – 1/3 – bør brukes til sentralt styrte prosjekter i regi av sentralledelsen og Frikirketorget.*
- *Til tross for ovenstående bemerkning om mandat, har prosjektgruppen tatt seg den frihet å foreslå at en stor del av midlene bør brukes på en måte som tilgodeser «de fattige og nødlidende».*

Synodestyret har en klar oppfatning av at det i mange menigheter er et sterkt ønske om å nå lenger ut med evangeliet. Den ekstraordinære bønnesynoden i 2013 hadde mange vitnesbyrd om dette, og interessen for å være med i det misjonale prosjektet, viser noe av nøden i mange menigheter. Det misjonale prosjektet, som bl.a har startet med pilotprosjekt i Hønefoss og Moss menigheter har kommet godt i gang, og Synodestyret håper allerede fra nyåret 2015 å være i gang i fem-seks nye menigheter.

Synodestyret ønsker at de frigjorte midlene skal brukes ut fra kirkens visjon og strategi om å nå lenger ut med evangeliet, og ikke deles ut til alle menigheter. Ved å dele midlene ut til alle menigheter igjen, tror vi den misjonale effekten vil være mye mindre og mye mer variert, enn ved en strategisk bruk av midlene i misjonale prosjekt. Deltagerne på workshopen i mars 2014, gav også entydig tilslutning til dette.

Synodestyret har også sett denne saken i sammenheng med behov for endringer i våre økonomiske ordninger generelt og har jobbet med dette høsten 2013 og vinteren 2014. Det ble arrangert en bredt sammensatt workshop i mars 2014 med 13 personer for å få innspill på framlagte tanker om både kapitalforvaltningen og evt. revidering av økonomiske retningslinjer. Det ble gode samtaler som gav Synodestyret verdifulle innspill i det videre arbeidet med dette.

Synodestyret ønsker ikke å dele opp midlene til lokale eller sentrale prosjekt. Det aller meste av fondsmidler har gått ut igjen til lokale prosjekt, og Synodestyret ser dette som en naturlig disponering også i tiden framover.

Synodestyret fremmer egen sak (6/2014) om revidering av økonomiske retningslinjer der det er foreslått å forenkle økonomiske ordninger, redusere tiskuddet fra menighetene og å samle forvaltningen av alle fellesmidler under et Fordelingsutvalg. Forslag nedenfor om opprettelse av et Utviklingsfond, bør sees i sammenheng med den andre saken om endring av økonomiske ordninger.

Forslag til retningslinjer for Utviklingsfondet nedenfor har derfor også tatt opp i seg formål som i dag hører med under forvaltning av midler til presbyteriene, midler fra tidligere Landsmisjonen, midler til trosopplæring, midler fra kirkefondet, og midler fra Fond for rekruttering, personalutvikling og utviklingstiltak.

Synodestyrets forslag i sak 6/2014, er å samle alle disse midlene inn i det nye Utviklingsfondet og sikre en felles strategisk bruk av midlene, gjennom et bredt sammensatt Fordelingsutvalg.

Synodestyret fremmer følgende forslag til vedtak for Synoden 2014:

1. 15-20 millioner av frigjorte kapitalmidler ved salg av Kongsveien 82, settes av som en framtidig reserve for å kunne møte en eventuell uforutsigbar situasjon for kirkesamfunnet i fremtiden. Midlene bør settes i fast eiendom, og helst plasseres i eierskap til lokaler til et hovedkontor.
2. 10% av salgsgevinsten, ca kr. 5,4 millioner gis til "de fattige." i løpet av året 2015. Synodestyret bestemmer bruken av midlene.
3. De resterende midlene, settes i et Utviklingsfond som forvaltes av Fordelingsutvalget og søkes brukt vesentlig til strategiske misjonale prosjekt basert i synodale og lokale strategier og handlingsplaner. Retningslinjer for fondet følger nedenfor. Tildeling og bruk av midlene bør følges nøye og evalueres opp mot strategier for kirkesamfunnet.
4. Det opprettes et nytt organ, Fordelingsutvalget, bestående av en representant valgt fra styrene i hvert tilsynsområde, synodens to tilsynsmenn, daglig leder på Frikirketorget, og daglig leder i FriBU.

5. Retningslinjer for Utviklingsfondet

- a) Fordelingsutvalget behandler søknadene og gjør vedtak om tildeling av midler fra Utviklingsfondet. Fordelingsutvalget består av en representant fra styret i hvert tilsynsområde, synodens to tilsynsmenn, daglig leder på Frikirketorget, og daglig leder i FriBU.
- b) Det kan søkes om midler innen 01.02. og 01.09. hvert år. Fordelingsutvalget samles i løpet av februar og september og gjør vedtak ang. bruken av fondsmidlene. Første søknadsfrist blir 01.09.15. for bruk fra og med året 2016.
- c) Utviklingsfondet kan brukes til følgende:
  1. Prosjekt med en tidsbegrensning på inntil fem år som har et misjonalt og/eller utviklingsorientert fokus. Det kan søkes midler til nybrottsarbeid og menighetsutvikling og ikke til ordinær drift.
  2. Rekruttering og utprøving av aktuelle nye medarbeidere i inntil 30% stillinger i inntil to år, der man kan søke fondet om dekning av 2/3 deler av kostnadene. 1/3 av kostnadene finansieres av søker.
  3. Trosopplæring - ulike prosjekt avgrenset i tid som ikke inngår i ordinær trosopplæring.
  4. Støtte til lønnsmidler for menigheter som ikke selv klarer å lønne pastor i stor nok stilling i forhold til menighetens behov. Det kan bevilges midler for flere år.
  5. Det kan søkes støtte til kirkebygg, oppgradering, oppussing, energiøkonomiske tiltak eller eventuelt andre investeringer i bygg/eiendom i Den Evangelisk Lutherske Frikirke på bakgrunn av særskilte vurderinger.

B: Forslag fra Oslo Vestre menighet

«Gevinsten etter salget av Frikirkens Hus på Holtet, fordeles til menighetene i Frikirken etter antall medlemmer med stemmerett.»

Bakgrunn

Frikirken har etter salget av eiendommen på Holtet fått en betydelig gevinst. Spørsmålet for kirkesamfunnet blir således hvordan denne gevinsten skal benyttes. Oslo Vestre har fremmet et konkret forslag til hvordan dette bør gjøres med følgende begrunnelse.

Begrunnelse

Kirkesamfunnet kan i prinsippet benytte gevinsten på tre måter.

1. Sette gevinsten i fond, sentralt styrt, for å benyttes over flere år.
2. Benyttes umiddelbart.
3. En kombinasjon av 1 og 2.

Ad. 1 Sette gevinsten i fond, sentralt styrt, for å benyttes over flere år.

Oslo Vestre synes dette ikke er en god ide, av følgende årsaker.

1. Et kirkesamfunn bør ikke samle i lader, midler bør benyttes umiddelbart. Vår Herre og Mester gav oss klar beskjed om å sette «kapitalen» i virksomhet, ref. lignelsen om talentene.
2. Kirkesamfunnet har ikke kompetanse til å forvalte denne type finanskapital. Dagens rentenivå tilsier at vi vil få en lav rente på å sette pengene i bank. Raskt kommer derfor spørsmålet om å investere kapitalen i andre finansielle instrumenter som aksjer, obligasjoner osv. Vi vil bli overstrømmet av meglere med gode ideer. Som kirkesamfunn har vi ingen kompetanse til å vurdere rådene, og meglernes fokus er kun egen vinning (provisjon) og ikke vårt beste.
3. Reduserte gaveinntekter
En kirke skal basere sin virksomhet på regulære og gjentakende gaver/offer fra dens medlemmer. Ved å sette mange penger på bok kan vi fort oppleve at giverne tenker, «hvorfor skal vi gi når de har millioner på bok. Jeg gir heller til andre som har akutte behov». Penger på bok vil skade vårt langsiktige behov og underminere vårt arbeide på sikt.

Ad 2. Benytte midlene umiddelbart

Det er i god kristen ånd å sette midlene i produksjon, det er nå vi arbeider og vi skal ikke bekymre oss for dagen i morgen. Den dagen vi begynner å sette i fond er vi på defensiven.

Derfor er den beste løsning å dele midlene ut, slik at alle menighetene får glede av det. Og prinsippet bør være etter antall medlemmer med stemmerett. Dette ut fra to begrunnelser.

1. Det er menighetene som gjennom gaver og «skatt» har gjort det mulig for kirkesamfunnet å bygge opp verdiene i Frikirkens Hus på Holtet. Når kirkesamfunnet ikke lenger har bruk for dette driftsmidlet, er det naturlig at midlene sendes dit de engang kom fra, menighetene.
2. Medlemmenes bestemmelsesrett.

Strukturen i Frikirken er at styrene innstiller, medlemmene bestemmer. Den beste deltakelse og tilhørighet får vi blant våre medlemmer når de kan være med å bestemme. Hvis bestemmelsen av hvordan de frigjorte midler skal gjøres av Synodestyre/Synodemøte, blir avstanden mellom beslutningstakere og medlemmer stor.

Hvis midlene derimot blir distribuert tilbake til menighetene/grunnplanet vil beslutningen om benyttelse av midlene bli deres egen. Gevinsten etter salget av Frikirkens Hus er

stor, vi snakker fort om et beløp mellom kr 5.000 og kr 6.000 pr medlem. Hver menighet, liten eller stor, vil motta et substansielt stort beløp i forhold til sitt normale budsjett, det betyr at hver enkelt menighet får mulighet til å virkeliggjøre drømmer som de ellers ikke har mulighet til å gjennomføre. Det fine er at det enkelte medlem får mulighet til å være med å bestemme, dette tror vi vil skape positivt engasjement. Et engasjement som også vil smitte over på det øvrige arbeidet.

Synodestyrets innstilling til forslaget fra Oslo Vestre Frikirke:

Synodestyret fremmer egen sak om dette, som innebærer at Synoden anbefales å avvise forslaget fra Oslo Vestre menighet.

| *Forslag til vedtak: Forslaget fra Oslo Vestre menighet avvises.*

DISPONERING AV SALGSGEVINST ETTER SALG AV KONGSVEIEN 82

Camilla Storøy Hermansen, Per Ivar Moen, Torbjørn Nordvoll, Dagfinn Stærk, Eldfrid Øvstedal

09.09.13

Innhold

1. SAMMENDRAG	3
2. INNLEDNING	4
2.1 MANDAT	4
2.2 RETNINGSGIVENDE BAKGRUNNSINFOR	4
2.2.1 Frikirken – forfatning og organisasjon	4
2.2.2 Frikirken – økonomi	4
2.2.3 Hovedlinjer i Strategidokumentet	5
2.2.4 Andre kirkers kapitalforvaltning	5
2.3 ØVRIGE REFLEKSJONER FRA PROSJEKTGRUPPEN	6
2.3.1 Penger og avkastning	6
2.3.2 Oppbygging av finansiell kapital	6
3. ALTERNATIVER OG ANBEFALINGER	7
3.1 PRINSIPIELLE AVKLARINGER	7
3.1.1 Bruke avkastning eller bruke kapitalen	7
3.1.2 Ansvarsdeling lokalt-sentralt	7
3.1.3 Prosjekter eller drift	8
3.2 ALTERNATIVER OG ANBEFALINGER	8
3.2.1 Gi 10 % til noen andre	8
3.2.2 Avsetning til betaling av husleie	9
3.2.3 Reserve for fremtidige uforutsette behov	9
3.2.4 Støtte lokalt styrte prosjekter	10
3.2.5 Støtte sentralt styrte prosjekter	11
3.2.6 Et radikalt tilleggskriterium?	11
4. VIDERE ARBEID	11
4.1 Mål- og strategiplan bør konkretiseres	11
4.2 Evaluering av tidligere satsinger	12
4.3 Etablere rammeverk for prosjektarbeid	12

1. Sammendrag

Frikirken har gjennom salget av Kongsveien 82 fått en netto gevinst på ca 55 MNOK, etter innfrielse av lån. Siden kirkesamfunnet ellers har en ordnet økonomi, står man relativt fritt til å disponere disse pengene i henhold til Frikirkens visjon og oppdrag.

Prosjektgruppens mandat har vært å gi prinsipielle anbefalinger for hvordan pengene skal forvaltes, det skal ikke lages nye strategier eller fremmes konkrete forslag til nye prosjekter. Det vil være sentralledelsens oppgave å behandle og operasjonalisere prosjektgruppens forslag.

Prosjektgruppens forslag kan kort oppsummeres som følger:

1. 15-20 MNOK, tilsvarende ca 50 % av et årsbudsjett for Frikirketorget, bør settes av som en reserve for en fremtidig økonomisk «hundreårsflom». Prosjektgruppen anbefaler at det meste av denne reservekapitalen plasseres i et hovedkontor til eget bruk, etter nærmere definerte kriterier. En egen eiendom vil kunne være god økonomiforvaltning, være en ressurs i virksomheten, og dessuten gjøre reservekapitalen «passelig utligjengelig».

2. Restbeløpet, ca 35-40 MNOK, bør etter prosjektgruppens syn brukes over en 5-10 års periode, i tråd med visjon og oppdrag. Bruken bør være visjonær og strategisk, bruk av midler til å saldere løpende driftsbudsjetter må unngås. Det trengs et godt rammeverk for å velge ut og følge opp prosjekter. Sentralledelsen bør være premissgiver og sørge for prosesser som sikrer forankring av bruken av midlene.
3. Siden det meste av Frikirkens virksomhet foregår lokalt i menighetene, og siden frivillige medarbeidere utgjør den største ressursen, bør en stor del av de frie midlene -2/3 – brukes i prosjekter i regi de lokale menighetene. Resterende – 1/3 – bør brukes til sentralt styrte prosjekter i regi av sentralledelsen og Frikirketorget.
4. Til tross for ovenstående bemerkning om mandat, har prosjektgruppen tatt seg den frihet å foreslå at en stor del av midlene bør brukes på en måte som tilgodeser «de fattige og nødlidende».

2. Innledning

2.1 Mandat

Prosjektgruppens mandat er fremkommet i dialog mellom prosjektgruppen og Frikirketorget ved Geir Sandberg, og er definert som følger: Prosjektgruppen skal utarbeide forslag til hvordan frigjorte kapitalmidler ved salg av Kongsveien 82, i Oslo, kan forvaltes til det beste for Frikirken framover. Prosjektgruppen skal ikke foreslå konkrete prosjekter eller disponeringer, men i stedet gi prinsipielle anbefalinger og stille opp kriterier som kan legges til grunn i forvaltningen av midlene. Gruppen vurderer selv behovet for høringer og forankringsprosesser som en del av prosjektarbeidet. Prosjektgruppen skal innen 01.09.13 levere en rapport til Synodestyret som Synodestyret, eventuelt etter bearbeiding, legger fram for Synoden 2014.» Prosjektgruppen vil i denne sammenheng kort kommentere følgende:

1. Vi legger til grunn at «Frikirkens beste» innebærer en forvaltning som tjener Frikirkens Oppdrag, ikke organisasjonen som sådan.
2. Frikirken har hatt – og har fortsatt – betydelige fondsmidler. Forvaltningen av frigjort kapital fra salg av Kongsveien kan ikke ses løsrevet fra forvaltningen av disse midlene.
3. Det finnes neppe et «fasitsvar» på optimal forvaltning av en salgsgevinst. Snarere kan man si at optimal forvaltning er det som kirkesamfunnet har gode forutsetninger for å lykkes med og kan slutte helhjertet opp om. Pågående strategiarbeid er viktig i denne sammenheng.

2.2 Retningsgivende bakgrunnsinformasjon

2.2.1 Frikirken – forfatning og organisasjon Prosjektgruppen har hatt en gjennomgang av Frikirkens forfatning, reglement og organisering. Slik vi leser dette finnes det her ikke klare og entydige føringer for hvordan en kapitalgevinst skal fordeles og forvaltes. De lokale menighetenes selvbestemmelse og frihet er sentralt i Frikirkens «DNA», dette kan være et argument for stor grad av lokal forvaltning. Det også forhold som trekker i retning av en mer sentralisert forvaltning av kapitalmidlene. For det første er Frikirken et kirkesamfunn med felles historie og verdigrunnlag, og er dermed noe mer enn summen av enkeltmenighetene. Menighetene har også klare forpliktelser til å bidra til de aktiviteter som fellesskapet organiserer. Fellesaktivitetene som organiseres gjennom Frikirketorget er mer enn administrative stabsaktiviteter. De er, på samme måte som aktiviteten i de lokale menigheten, også en del av grunnen til kirkesamfunnets eksistens.

2.2.2 Frikirken – økonomi Frikirketorget ved Geir Sandberg har overfor prosjektgruppen gitt en oppsummering av kirkesamfunnets økonomi:

Man kjenner ikke situasjonen i de lokale menighetene i detalj, men inntrykket er at økonomien for de fleste oppleves som stram. Man må prioritere forholdsvis hardt for å få budsjettene i balanse. Sunn drift preger likevel majoriteten av menighetene

I sentralleddet har økonomien de senere årene vært god. Dette skyldes stabile bidrag fra menighetene, men også flere større engangsgevinster, gaver og fondsmidler

Salg av eiendom i misjonsland og testamentariske gaver til misjon, har i flere år gitt misjonen en egenkapital som har vært veldig stor. Derfor har de hatt en aktivitet over noen år som har vært ca. 2 millioner årlig over det nivå normal drift skulle tilsi

Det synes klart at man etter en tid med økt satsing og nedbygging av fond står overfor en utfordring knyttet til å tilpasse aktivitetsnivå/kostnader til inntektene

De siste årene har fellesadministrasjonen inkludert økonomiforvaltningen blitt omorganisert ut fra et ønske om å effektivisere sentralleddet. Tilbakemeldingene man har fått på dette er gode. Ovenstående oppsummering er gjort på bakgrunn av opplysninger fra Frikirketorget, og er ikke kvalitetssikret av prosjektgruppen.

2.2.3 Hovedlinjer i Strategidokumentet Strategidokumentet som synodestyret har vedtatt for perioden 2011-2014 omhandler Fri- kirketorget, det vil si for fellesarbeidet. Menighetene er selvstendige enheter som står fritt til å velge strategi selv.

Hovedlinjer for de ulike områdene: Fribu: at barn og unge skal bli sett, brukt i menigheten og utrustet til å leve som kristne. Menighetsutvikling: Menighetsplanting – etablere nye fellesskap Menighetsutvikling – sunnere menigheter Evangelisering – holde fokus på oppdraget – Kristi legeme på jord Misjon: Evangeliet ut til alle folkeslag Fokus spesielt på jødene og unådde folkeslag Konkrete misjonsprosjekter i menighetene Medarbeiderutvikling: Frikirkens ansatte – at de blir satt i best mulig stand til tjenesten Frivillige medarbeidere – eldste, diakoner og barne- og ungdomsarbeidere Rekruttering av nye medarbeidere For arbeidet i de lokale menighetene gjøres det et selvstendige selvstendig mål- og strategiarbeid.

2.2.4 Andre kirkers kapitalforvaltning Både Misjonssambandet og Misjonsselskapet mottar år om annet større testamentariske gaver. Begge organisasjoner budsjetterer med testamentariske gaver i sine ordinære budsjetter og bruker dermed kapitalen på løpende drift. Dersom gavene er øremerket spesielle misjonsland eller institusjoner fordeles vanligvis midlene over flere år. Den engelske kirke har store investeringsfond der avkastningen brukes til ulike tiltak i de lokale menighetene og også sentrale tiltak. Investeringsfondet er imidlertid av en størrelse (ca.50 milliarder NOK) som gjør sammenligning med våre midler urealistisk. Det er likevel verdt å merke seg at mye av midlene brukes lokalt i den enkelte menighet.¹

1 <http://www.churchofengland.org/about-us/structure/churchcommissioners/assets.aspx>

Også i USA er det vanlig å legge pengene i et investeringsfond der avkastningen, og noen ganger også kapitalen, brukes til spesifikke formål. Det er også vanlig å gi 10 % av kapitalen til en annen kirke eller organisasjon utenom egen kirke før resten legges til investeringsfondet.

2.3 Øvrige refleksjoner fra prosjektgruppen

I dette kapitlet gis en kort oppsummering av noen tema som kan gi bakgrunn prosjektgruppens anbefalinger.

2.3.1 Penger og avkastning Avkastning er ikke bare et finansielt begrep – det handler om å skape resultater gjennom de ressurser man forvalter. Man har en «plikt» til å mak-

simere avkastningen, dvs å få mest mulig igjen i forhold til innsatsen. Dersom man på ett område oppnår lite kan det være nødvendig å omprioritere slik at man i stedet satser på et annet område der man forventer å oppnå bedre resultater. Desto større ressurser man forvalter, desto større avkastning bør man forvente. Når man «plutselig» får en større finansiell kapital øker derfor kravene til avkastning. Jf lignelsen om talentene.. Ofte har man en tendens til å overvurdere betydningen av en finansiell kapital i forhold til verdien av kapital i andre former, for eksempel kapital i form av forpliktelse og engasjement.

2.3.2 Oppbygging av finansiell kapital En finansiell kapital kan skapes på to prinsipielt ulike måter: For det første kan en virksomhet (enten den er ideell eller forretningsmessig) bygge opp kapital over tid ved at inntektene er større enn utgiftene. Noen karakteristika ved slike pengestrømmer:

De innebærer en tydelig tilbakemelding til organisasjonen. Økende og mer stabile pengestrømmer indikerer en økende verdsettelse av de tjenester som organisasjonen leverer, evt et økende engasjement dersom virksomheten finansieres gjennom gaver. Reduserte pengestrømmer indikerer det motsatte

Det er forholdsvis enkelt å tilpasse aktivitets- og kostnadsnivået til stabile pengestrømmer

De løpende pengestrømmene gir på et vis organisasjonen det økonomiske handlingsrommet som man «fortjener» Kort fortalt: det som engasjerer og «treffer» vokser, andre aktiviteter stagnerer eller går tilbake. En finansiell kapital kan også oppstå mer plutselig, i form av et eiendomssalg, en lottogevinst, eller annet. Dette kan kalles «engangspenger». Engangspengene oppstår typisk gjennom hendelser på siden av den løpende driften. De vil ofte være et resultat av kloke disposisjoner, men tidspunktet for (og størrelsen på) gevinstene kan være uforutsigbare. Engangspengene er på mange måter motstykket til en kapital som er bygget opp gradvis og over tid. De representerer normalt ikke et økt engasjement på et spesielt område, og de gir dessuten utfordringer knyttet til et plutselig økt handlingsrom. En organisasjon som brått får disponere en stor engangssum står overfor en rekke utfordringer: 2 Den lutherske kirke i Amerika (ELCA)

«Honningkrukke-syndromet» - fokus rettes mot de verdier som allerede er skapt, snarere enn å skape nye verdier gjennom iherdig arbeid

Vridning i fokus. Når organisasjonen definerer kriterier for tildeling av midler vil det kunne føre til at organisasjonen bruker ressursene på å lage prosjekter som støtteberettiget, snarere enn å jobbe med det som kan skape verdier

Det kan oppstå en overdreven tro på finansielle ressurser sett i forhold til menneskelige ressurser

Det blir vanskelig å drive gjennom nødvendige omstillinger (når man har det komfortabelt er det vanskelig å få aksept for smertefulle endringer) Det er vanskeligere å gjøre noe fornuftig med en stor engangssum, enn med økte faste inntekter. En mer prinsipiell diskusjon rundt forvaltningen av en engangssum er derfor nødvendig.

3. Alternativer og anbefalinger

3.1 Prinsipielle avklaringer

3.1.1 Bruke avkastning eller bruke kapitalen? Dette er en svært sentral avklaring. Prosjektgruppen mener at kapitalmidlene bør «brukes opp», etter noen retningslinjer som beskrives nærmere i det videre. Alternativet, å kun bruke avkastningen fra kapitalen, vurderes som mindre ønskelig:

Den aktuelle pengesummen er «stor, men ikke «ufattelige stor». Dersom man skulle leve kun av avkastningen ville det gi en årlig styrking av budsjettet til Frikirketorget på ca 1 mill, forutsatt 3 % avkastning og øvrige disponeringer i henhold til denne rapporten. Av et årlig budsjett på ca 36 mill utgjør dette under 3 % av fellesarbeidets økonomiske omfang, og svært mye mindre når man også tar hensyn til omfanget av de lokale menighetenes virksomhet

For et kirkesamfunn, som har misjonsbefalingen som overordnet strategi, vil det etter prosjektgruppens syn ikke være riktig å sitte på en stor og «død» kapital. Dersom man har tilgang på gode prosjekter, og et apparat for å gjennomføre dem på en god måte, skulle man i prinsippet ønske å bruke opp alle pengene «så fort som mulig». Grunnleggende sett handler det om at pengene bør kunne gi større avkastning i Frikirkens arbeid enn i kapital-markedene.

3.1.2 Ansvarsdeling lokalt-sentralt En mulighet er at hele eller deler av salgsgevinsten bør deles ut til menighetene uten føringer. Dette kan kunne skjedd i form av tildeling av engangstilskudd, eller som reduksjoner i årlige bidrag fra menighetene. Prosjektgruppen anbefaler ikke at midlene deles ut «flatt» til menighetene. En av grunnene er at summen, som umiddelbart virker overveldende, neppe vil være tilstrekkelig til å gi varige effekter dersom den spres tynt ut over hele kirkesamfunnet. Med ca 22.000 medlemmer (inkl barn og personer med begrenset medlemskap) vil salgsgevinsten (etter avsetning til kjøp av eiendom) utgjøre ca 1.800 kr per person som en engangsstøtte, eller ca 360 kr per person dersom støtten fordeles over fem år. Summene blir omtrent det dobbelte dersom antall medlemmer med stemmerett legges til grunn. Prosjektgruppen vektlegger også at Frikirken er et kirkesamfunn med en valgt ledelse som har et definert mandat til å lede. Når det gjennom sentral forvaltning er skapt økonomiske verdier over tid, er det naturlig at også sentral ledelse legger føringer for hvordan midlene skal disponeres. En gjennomarbeidet strategi for disponering av salgsgevinsten vil kunne gi en mer helhetlig bruk av pengene.

Ovenstående betyr ikke at sentralledelsen fullt og helt bør styre bruken av pengene. Lokale menigheter bør tvert imot involveres tett i prosessene der «spillereglene» for bruken av pengene bestemmes, og en stor del av pengene bør også brukes i prosjekter lokalt. Sentralledelsen bør være prosessleder og premissgiver, og bør dessuten ha en tydelig rolle i oppfølging av de aktiviteter som igangsettes.

Prosjektgruppen understreker at medlemmenes frivillige engasjement utgjør den klart største ressursen for Frikirken, og forvaltningen av økonomisk kapital bør derfor innrettes slik at de frivilliges engasjement stimuleres.

3.1.3 Prosjekter eller drift Prosjektgruppen anbefaler at bruken av midlene skjer innenfor rammene av prosjekter. Prosjektorganisering innebærer blant annet at innsatsen har et konkret mål, definerte ressurser og er tidsavgrenset.

I dette ligger ikke en nedvurdering av arbeid organisert som ordinær drift. Tvert imot vil det ofte være slik at det viktigste og mest engasjerende man driver med er organisert som løpende og tidsbestemte aktiviteter. Prosjektorganisering er imidlertid etter prosjektgruppens syn den mest hensiktsmessige arbeidsformen når arbeid skal utføres lokalt i menighetene, basert på finansiering og føringer som gis fra sentralt/felles nivå. Gjennom prosjektarbeid vil sentralledet kunne tilføre stor verdi gjennom god prosjektoppfølgning og prosjektevaluering, uten å detaljstyre lokalt arbeid.

Forhåpentligvis kan mye av det som settes i gang med prosjektmidler bli til permanente driftsaktiviteter i menighetene!

3.2 Alternativer og anbefalinger

Med bakgrunn i de prinsipielle avklaringene i avsnittet over gir vi her en vurdering av de alternativene som har vært diskutert i prosjektgruppen.

3.2.1 Gi 10 % til noen andre Fra Det gamle testamentet kjenner vi tanken om å gi tiende, dvs. gi bort 10 % av sine inntekter. I Det nye testamentet og hos de første kristne ble imidlertid dette ikke satt som noe krav. Man tenkte heller at alt egentlig tilhører Gud, og at man mer skulle gi etter evne enn etter en bestemt prosentsats. Men mange kristne har fulgt praksisen med å gi tiende til Guds rike og andre formål. Det er heller ikke uvanlig at en menighet som mottar en større gave eller gevinst, gir en slik tiendegave til andre.

Fra Det gamle testamentet har vi også uttrykket «førstegrøden». Det handler om å gi det første vi får, tilbake til Gud. Slik sett kan vi tenke oss at en «førstegrøde» av disse midlene gis videre fra oss til andre.

Det nye testamentet sier vi skal gi «frivillig» og «med glede», vi skal være «gavmilde og dele med andre», vi «skal ikke samle skatter på jorden», men «i himmelen», og vi skal «huske på de fattige».

Ut fra dette kan man tenke seg at også Frikirken burde gi en del av salgsgevinsten fra Frikirkens Hus til andre gode formål utenom de arbeidsoppgavene Frikirken allerede er engasjert i. Pengene kan da f.eks. gå til mennesker som er materielt fattige.

På den annen side er det vel slik at giverne har ønsket at pengene skulle brukes i nettopp Frikirkens arbeid. Samtidig med at pengene ble gitt til Frikirken, ga mange av disse også til slike andre gode formål. Prosjektgruppen har derfor ikke landet på noen konkret anbefaling om å gi bort en viss andel av salgssummen til slike andre gode formål.

3.2.2 Avsetning til betaling av husleie Frikirken har tidligere hatt fordelene av å disponere «gratis» lokaler til egen virksomhet. I virkeligheten har denne fordelene vært variabel og tvilsom, i og med at eiendommen har hatt høye drifts- og vedlikeholdskostnader. Ut fra de opplysninger som prosjektgruppen har mottatt tilsvarende årlig tap på driften av Kongsveien 82 det beløp som man nå har fått som en ny post «husleie» på budsjettet. Man kan derfor si at denne nye utgiften allerede er innekket i budsjettet.

3.2.3 Reserve for fremtidige uforutsette behov Prosjektgruppen anbefaler at en andel av de tilgjengelige midlene settes til side som en reserve for fremtidige uforutsette behov, både til drift av hjemlig virksomhet og til misjon. Omfanget av dette kan anslagsvis være i størrelsesorden 50% av årlig driftsbudsjett for Frikirketorget, noe som tilsvarende ca 15-20 mill. Dersom bufferkapitalen skal settes av i form av kontantinnskudd, kontanter eller ulike fond bør man legge til grunn at realverdien av kapitalen opprettholdes, det vil si at man må tilføre midler dersom avkastningen er mindre enn inflasjonen. Prosjektgruppen mener at pengene bør settes på høyrentekonto i bank, eller lignende plasseringer som ikke har nevneverdig høyere risiko. Bufferkapital i form av investering i eiendom Prosjektgruppen anbefaler en stor del av denne reserven bør skje i form av anskaffelse av en eiendom, dersom dette legger seg til rette. En egen eiendom vil kunne bli et sted for tilhørighet og identitet, og et egnet møtested for nettverksarbeid, noe som er i tråd med opprinnelige intensjoner for kjøpet av Kongsveien 82. Ved å tilføre langsiktige og solide leietakere til ledige lokaler kan det skapes betydelige økonomiske verdier. Dette skyldes at en (nærings) eiendoms verdi bestemmes av de inntektene den forventes å gi over tid, og en forpliktende leieavtale for et ledig lokale gir derfor økt forventet inntekt og økt verdi. Denne verdistigningen kan med fordel komme Frikirken til gode. Det er da viktig at et eventuelt eiendomskjøp tilfredsstillende flest mulig av følgende kriterier

(de første 3 bør anses som ufravikelige):

1. En eiendom som er tilpasset egen bruk i overskuelig fremtid
2. Nyere byggeår med oversiktlig teknisk tilstand og forutsigbar driftsøkonomi
3. Sentral beliggenhet ifht Frikirkens behov. Sentral beliggenhet gir også større sikkerhet for at det finnes kjøpere til eiendommen dersom den en gang i framtiden skal selges.
4. Samlokalisering med annen/andre virksomheter for inspirasjon og deling av fellesressurser
5. Kanskje bør eventuelle kontorlokaler være noe større enn dagens behov skulle tilsi, for å ta høyde for fremtidig vekst og/eller utleie til andre aktører.

Prosjektgruppen estimerer at en sentralt beliggende kontorseksjon med 20 arbeidsplasser sentralt i Oslo vil kunne koste i størrelsesorden 10-15 MNOK, dette må kvalitetssikres dersom man ønsker å gå videre i vurderingene.

En fordel ved investering i eiendom, ut over de ovennevnte momenter, er at organisasjonens reservekapital gjøres «passelig utilgjengelige». Det vil ikke være aktuelt å frigjøre eiendomskapital når man kommer til en «regnværsdag», men gir likevel en grunnleggende sikkerhet for overlevelsessevnen i møte med en «hundreårsflom».

Det er inngått en 5-årig leiekontrakt i Staffeldtsgate. Dette betyr at en eiendomsinvestering er mindre aktuell i denne perioden, men prosjektgruppen anbefaler at man i denne perioden sonderer mulighetene for anskaffelse av eiendom, enten alene eller i et samarbeid med andre aktører.

3.2.4 Støtte lokalt styrte prosjekter Prosjektgruppen er opptatt av at en vesentlig del av ressursene fra salgsgevinsten må brukes lokalt. De lokale menighetenes arbeid utgjør det aller meste av Frikirkens samlede aktivitet, og arbeidsinnsatsen til frivillige medlemmer representerer den klart største ressursen i menighetene. Det er derfor helt avgjørende at økt økonomisk handlingsrom benyttes på en måte som stimulerer lokalt engasjement.

Prosjektgruppen anbefaler at 2/3 av tilgjengelig kapital, etter avsetninger til reservekapital, øremerkes til prosjekter som styres av lokale menigheter. Dette oppleves å være i tråd med den økende bevisstheten rundt «M-faktoren» (M for «Menighet») i kirkesamfunnet.

Prosjektgruppen foreslår videre at nedenstående føringer og kriterier legges til grunn for fordeling av de lokalt styrte midlene. Disse vil i noen tilfeller være i konflikt med hverandre, og man må da gjøre konkrete vurderinger i det enkelte tilfellet, basert på en vekting av de ulike hensynene.

- Bruken av midlene bør ha en 5-10 års horisont
- Man må våge å prioritere, ikke gjøre litt av alt med en lang rekke små tildelinger. Det vil for eksempel være verdifullt dersom noen satsinger kan få det nødvendige omfang til at det skapes rom for fulltidsstillinger
- Antallet prosjekter bør heller ikke være større enn at sentralledelsen har kapasitet til å følge opp prosjektarbeidet. Kanskje vil 5 pågående prosjekter i til en hver tid være en øvre grense
- Pengene bør brukes til prosjekter der ambisjonen er at aktiviteten skal være selvfinansierende etter 2-3 år
- Frikirkens fellesstrategi bør være retningsgivende for innholdet i nye prosjekter. Vi bør gjøre «mer og bedre Frikirke-ting», ikke finne på kreative ting som vi har dårlige forutsetninger for å lykkes med.

Øvrige kriterier som har vært sentrale i prosjektgruppens diskusjoner:

- Støtte det som allerede har vist seg å fungere, vi må styrke det som allerede har vist seg å skape engasjement og resultater («Godfot-teori»). Dersom en menighet for eksempel opplever stort gjennomslag i arbeidet med å inkludere innvandrergupper i menighetslivet bør den kunne få støtte til å doble innsatsen på dette området.

- Åpenbare minimumsfaktorer (forhold som i vesentlig grad begrenser menighetenes funksjon) bør også kunne gi grunnlag for støtte

- Som hovedregel bør kun prosjekter som delfinansieres lokalt være berettiget for støtte. En klok modell kan være «matching gift» der giver multipliserer mottakers egenfinansiering med en avtalt faktor, for eksempel slik at en krone investert lokalet utløser en krone i sentralt tilskudd

Det er viktig at prosjektmidler ikke direkte eller indirekte brukes til å utsette nødvendig omstilling.

Prosjektgruppen har diskutert muligheten for at noen av midlene kan fordeles gjennom presbyteriene, som allerede i dag har en rolle ifm fordeling av skatterefusjonsmidler. Fordelen ved dette er blant annet at man flytter forvaltningen lenger ut mot de lokale menighetene, samtidig som man beholder muligheten til å tenke strategisk og overordnet. Presbyteriene har god kjennskap til behovene i de lokale menighetene. Prosjektgruppen er likevel skeptisk til denne modellen. Dette skyldes i hovedsak at presbyteriene er opprettet for andre formål enn prioritering og oppfølging av prosjekter.

3.2.5 Støtte sentralt styrte prosjekter Den resterende delen av tilgjengelige midler, 1/3, bør etter prosjektgruppens syn øremerkes fellesprosjekter i regi av Frikirkens sentralledelse, herunder misjon. Midlene bør kunne disponeres noe friere enn hva som er tilfellet med de lokalt styrte prosjektene, men øremerkes prosjekter som kan «løfte kirkesamfunnet». Det er helt avgjørende at sentralt styrte prosjekter har legitimitet i menighetene. Det viktigste sentralledelsen kan gjøre i så måte er å sørge for gode strategi- og målavklaringsprosesser, med god involvering av lokale menigheter. Det pågående arbeidet med Strategiplan 2014-2023 vil være svært viktig i så måte. En rasjonell og kostnadseffektiv administrasjon av fellestjenestene vil antagelig også være positivt for lokalmenighetenes vurdering av sentralt styrte prosjekter.

3.2.6 Et radikalt tilleggskriterium? Det kan argumenteres for at en stor del av Frikirkens aktivitet er relativt innadvendt og dreier seg om å administrere ulike aktiviteter for privilegerte mennesker. Norge er et rikt land, og ser man litt stort på det vil driften av menighetene normalt kunne finansieres av medlemmene, dersom engasjementet er til stede. Prosjektgruppen foreslår derfor at man i videre saksbehandling tar stilling til et tilleggskriterium for både lokalt styrte og sentralt styrte prosjekter: En stor andel av prosjektene skal tilgodese «de fattige og nødlidende». Vi definerer ikke her hvem disse er, men nøyer oss med å konstatere at det sannsynligvis er noen som ikke har så mye innflytelse når menighetens driftsbudsjett fastsettes og semesterprogrammene vedtas. De kan være like i nærheten eller langt borte. Det sentrale er at diskusjonen og pengebruken retter fokus mot de stemmeløse, i tråd med kirkens grunnleggende diakonale kall. Prosjektgruppen legger til grunn at bruk av penger etter dette «tilleggskriteriet» skal skje i regi av Frikirken selv, ikke ved at man gir bort penger til andre organisasjoner (jf avsnitt 3.2.1). Det bør imidlertid vurderes om samarbeid med våre samarbeidsmenigheter i andre land kan være en hensiktsmessig måte å nå de vanskeligstilte, når disse befinner seg i andre land. I alle øvrige spørsmål har vi lagt til grunn at kirkesamfunnets strategier og planer må være styrende for bruken av pengene. Det kan derfor innvendes at prosjektgruppen her går ut over sitt mandat, ved å foreslå nye strategier.

Vi har likevel valgt å holde fram denne utfordringen, som et innspill til de pågående strategiprosesser.

4. Videre arbeid

Etter prosjektgruppens vurdering vil det være nyttig gjøre noen forberedelser før arbeidet med tildeling av midler. Sannsynligvis vil man også ha god tid til å gjøre dette, da arbeidet med å forankre en strategi erfaringsmessig tar noe tid (og ofte mer enn man forventer).

4.1 Mål- og strategiplan bør konkretiseres

Virksomhetens mål- og strategiplan skal være retningsgivende ifht arbeidsmåte og prioriteringer av ressurser, både i en økonomisk normal-situasjon og i en situasjon der man plutselig får økt handlingsrom. I Frikirkens tilfelle foreligger det en strategiplan for fellesarbeidet. Denne er preget av en opplisting av satsingsområder, men er lite konkret hva gjelder prioriteringer, ressursbehov, ansvar etc. Strategiplanen gjelder frem til 2014, og det arbeides for tiden med en rullering for perioden 2015-2024. Forhåpentligvis kan en ny strategiplan i større grad enn den eksisterende gi føringer for forvaltning av økonomiske midler.

4.2 Evaluering av tidligere satsinger

Frikirken har allerede brukt betydelige millionbeløp (fondsmidler) på utvalgte prosjekter/styrket drift. Hva ønsket man egentlig å oppnå? I hvor stor grad oppnådde man det man ønsket? Kunne ønsket resultat vært oppnådd ved en annen bruk av midlene? Har prosjektene fungert som fødselshjelp til ny bærekraftig virksomhet, eller har de hatt en tendens til å bli faste kostnader i ordinær drift? Tidligere satsinger har blitt gjennomført med en annen organisering, men vi tror likevel at det kan være nyttig å oppsummere resultater, gjennomføringsevne og erfaringer/lærdommer.

4.3 Etablere rammeverk for prosjektarbeid

Prosjektgruppen er kjent med at det uavhengig av vårt arbeid pågår prosesser for å systematisere og profesjonalisere prosjektarbeidet i kirkesamfunnet. Vi legger til grunn at dette vil gi et godt grunnlag for effektivt og profesjonelt prosjektarbeid. Det vil likevel kunne være behov for mer spesifikke retningslinjer knyttet til tildeling av midler i tråd med strategiene for forvaltning av kapitalmidler. Vi håper at denne rapporten kan bidra til gode avklaringer og forberedelser når friske midler skal tas i bruk innenfor Frikirkens Oppdrag!

Sak 8/2014 Fellesarbeid i økonomisk balanse - innsparing - Forslag fra Kristiansand menighet

Den økonomiske situasjonen for kirkesamfunnet viser et betydelig underskudd de senere år. Dette er en situasjon som ikke kan fortsette. Menighetsrådet sendte en bekymringsmelding til Frikirketorget 27.november 2013 og uttrykte forventning om at synodeadministrasjonen bringer balanse i regnskapet i løpet av 2014. Det er ikke ønskelig at kapital som står på fond, skal gå til å dekke millionunderskudd i sentraladministrasjonen. Kirkesamfunnets primære frontlinjearbeid er på menighetsplan. Det er her de største ressursene må settes inn. Kostnaden som pålegges menighetene til drift av sentral administrasjon, oppleves som tyngende.

En organisasjon har jevnlig behov for å gjennomtenke sin byråkratiske og administrative oppbygning. Byråkrati avler byråkrati.

Videre er det slik at nye tider kan trenge nye arbeidsformer. Misjonsarbeid vokser i sterkere og sterkere grad frem på menighetsplan. Det vil derfor være nyttig å ta hele kirkesamfunnets misjonale arbeid ute og hjemme opp til vurdering.

Eierskap til misjon

Vi ser en økning i misjonsengasjementet i menigheten. I 2013 sendte vi fem team fra menigheten til ulike steder i verden. Mer enn 100 deltakere var til sammen med i teamene. Vi har en visjon om å sende 20 misjonærer fra menigheten i 2020. Dette finner vi vanskelig å forene med en forventning om over 1 million årlig til Frikirkens felles misjonsarbeid, – et arbeid som det er et lavt eierskap og forankring til for de under 60 år i menigheten. Her må det gjøres endringer slik at misjonsarbeidet blir bedre forankret i menigheten. En 50/50 deling av midlene til sentralt og lokalt misjonsarbeid kan være et eksempel på tiltak.

Relevans

Av tjenester som er tilgjengelige på Frikirketorget, er det i mange tilfeller svak relevans opp mot våre behov i menigheten. Eksempelvis har vi i lang tid arbeidet med utvikling av ny menighet i Kristiansand Øst, uten bidrag fra Frikirketorget's menighetsutvikling, før høsten 2013 hvor Øivind Augland ble ansatt. Han var da allerede inne som konsulent i prosjektet.

Når det gjelder menighetens stab og nye medarbeidere, er det vanskelig å se hvordan kirkens medarbeiderutvikling kan spille en tydelig rolle.

Kommunikasjon – vi lager eget menighetsblad og nettside. Her utnyttes ikke potensialet som ligger i stordriftsfordeler ved å ha en felles mal for nettside, som Frikirken.no – høy kvalitet, lett å vedlikeholde.

Skal et felles arbeid ha en funksjon, må det være forankret i en tydelig relevans opp mot menighetens behov.

Rekruttering og lederutdanning

Hvilken strategi skal vi ha for rekruttering av ledere, og utdanning av dem? Våre to siste videreutdanninger i Kristiansand Frikirke skjer i regi av Youth With a Mission, med en pastor på familie-DTS og menighetsarbeider på Family Ministry School på Grimerud. Kan vi legge opp praksisløp i menighetene som vil være på linje med en bibelskole, og gi praksis, mentoring og undervisning på en måte som er med og danner og utdanner nye ledere til kirkesamfunnet?

Kristiansand menighet vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag til Synoden 2014:

1. Synodens økonomi må komme i balanse fra regnskapsåret 2015.
2. Synoden oppnevner et uavhengig utvalg til grundig å evaluere kirkesamfunnets felles arbeid med tanke på rasjonalisering og innsparing. Det må vektlegges at Frikirketorget skal være til støtte for menighetene. Det må også vurderes å bruke statsstøtten til kirkesamfunnet til driften av Frikirketorget. Utgiftene som belastes menighetene, må reduseres betydelig. Arbeidet fullføres innen Synoden 2017.

Synodestyrets forslag

Synodestyret har for flere år siden bedt det tidligere Misjonsstyret bruke opp egenkapital, da det ble tilført store midler ved eiendomssalg for mange år siden. Likeledes har det blitt frigjort midler ved avviklingen av egen bibelskole og studiesenter. Disse midlene har bevisst vært brukt til eldstekurs og pastorkurs. Det har derfor vært planlagt å drive med underskudd i driften over flere år, og meldt jevnlig til Synoden.

Synodestyret har selv arbeidet med flere av de spørsmål som reises i forslaget fra Kristiansand menighet, og dette er samlet i sak 6/2014 om endring i økonomiske ordninger. Synodestyret har også allerede vedtatt at økonomien på Frikirketorget skal komme i balanse i 2016. På bakgrunn av dette foreslår Synodestyret at foreslått vedtak fra Kristiansand menighet avvises.

Synodestyret ønsker i neste periode å arbeide videre med spørsmålet om sentralt og lokalt misjonsengasjement, og under Misjon i strategien står det: *Vi ønsker et forsterket misjonsengasjement i kirkesamfunnet som helhet, og i den lokale menighet, og ønsker å styrke forholdet mellom lokalt og sentralt misjonsengasjement.* Synodestyret mener dette ivaretar anliggende fra Kristiansand Frikirke når det gjelder misjon.

| Forslag til vedtak: Anliggende i saken fra Kristiansand menighet er ivarett i synodemøtesak 5 og 6/2014 og saken avvises.

Sak 13/2014 Vurdering av tilsynsmenn på heltid i presbyteriene

Bakgrunn

Flere av våre tilsynsområder har hatt utfordringer med å finne tilsynsmenn til å gå inn i oppgavene som tilsynsmann, og flere har tatt på seg oppgaver de primært ikke ønsket, men følte en forpliktelse til å ta på seg. Flere tilsynsmenn har også opplevd det krevende å stå i en tjeneste både som pastor i menighet og som tilsynsmann, med vanskelige prioriteringer i tjenesten.

Søndre Presbyterium gjorde i sitt presbyteriemøte høsten 2013 følgende vedtak:

Tilsynsmenn på heltid

Forslag fra 3. komité: Søndre presbyterium ber synoden utrede ordning med tilsynsmenn på heltid. Innstillingen ble vedtatt mot to stemmer.

Synodestyrets vurdering

Synodestyret har over tid erfart utfordringer med at vår kirke til enhver tid skal ha 10 ordinerte som fungerer som tilsynsmenn. Synodestyret tror det kan bli et mer helhetlig likt gjennomført tilsyn, bedre bruk av nådegaver, ved å ansette to tilsynsmenn på heltid, istedenfor å velge åtte tilsynsmenn i deltidsstillinger hvert tredje år.

Synodestyret vil foreslå at man fortsetter med fire presbyterier, at man fortsetter med å velge leder og nestleder i presbyteriene, men at utøvelsen av tilsynsfunksjonen ovenfor menighetene gjøres av to heltidsansatte tilsynsmenn, som rapporterer til to presbyteriestyrer hver. Vi tror dette vil føre til en styrking av tilsynstjenesten, og at man får personer til utøvelsen av denne viktige tjenesten som kan konsentrere seg om og dyktiggjøre seg til denne tjenesten.

Dagens stillingsstørrelser i presbyteriene med formenn og nestformenn er som følger:
Nordre: 25%+20%, Søndre: 70%, Vestre: 17%+13%, Østre: 35%+20%.

Dette utgjør pr. i dag tilsammen 200%, som tilsvarer nøyaktig to årsverk. Det betyr at en eventuell omlegging ikke vil medføre endring i lønnskostnader til tilsynsmenn.

Med 82 menigheter som skal ha tilsyn i løpet av en tre års periode, blir det 41 tilsyn på hver tilsynsmann, som tilsvarer ca. 14 tilsyn pr. år. Dette tror vi er godt overkommelig, ved siden av styrearbeid og andre oppgaver som skal løses av tilsynsmennene/presbyteriestyret.

Synodestyret vil på denne bakgrunn foreslå følgende vedtak

1. Ordningen med to valgte tilsynsmenn for tre år i hvert av de de fire presbyteriene opphører fra presbyteriemøtene høsten 2016.
2. Synodestyret kaller to tilsynsmenn etter innstilling fra et innstillingsråd bestående av to representanter fra hvert av styrene i de aktuelle presbyterier for en periode på seks år, med mulighet til forlengelse. Tilsynsmennene starter i stillingene 01.08.16 i 100% stilling, og disse overtar tilsynsfunksjonen fra det tidspunkt de nåværende valgte tilsynsmenn fratrer. Hver tilsynsmann utøver tjeneste som tilsynsmann i to presbyterier, og står ansvarlig ovenfor valgte presbyteriestyrer i hvert tilsynsområde.
3. Nødvendige endringer i forfatning, reglement og administrative rutiner, gjennomføres i tråd med vedtakene ovenfor.

Sak 14/2014 Forfatningsak: Synoderådet foreslått nedlagt

Forslag om å legge ned Synoderådet fra Oslo Vestre Frikirke

Bakgrunn:

Synoderådet ble vedtatt opprettet i 1999, i sammenheng med at Synoden ble åpnet for ikke-ordinerte. Vedtaket bygde på et forslag fra Nordre presbyterium til Synoden 1997, der intensjonen var å opprette et organ av bare ordinerte til å ivareta læresaker. Uten at dette sies direkte i saksdokumentene, er det stor grunn til å anta at en viktig begrunnelse var å overføre myndighet i slike saker til et organ som trolig ville være mer restriktive til å åpne for ordinasjon av kvinner enn en synode med en ny sammensetning. De påfølgende års debatt om ordinasjonssaken viser i det minste at dette var tilfelle, og synodens vedtak om å åpne for ordinasjon av kvinner i 2005 ville ikke vært mulig uten at Synoden 2002 gjorde følgende vedtak: «Synoderådet avgir sin uttalelse før menighetsbehandlingen. Synoden aksepterer Synoderådets forpliktelse om at dette ikke skal hindre første gangs behandling.» (Sak 10/02, punkt 4).

Også etter dette har spørsmålet om kvinners tjeneste tatt mye av rådets tid, sist i forbindelse med at Synoden 2011 skulle ta stilling til vedtaket fra 2005 om en midlertidig begrensning i ordinerte kvinners valgbarhet som tilsynsmenn. I denne saken var rådet delt på midten, og rådets behandling ble dermed ikke avgjørende for synodens behandling av saken.

I tillegg til disse sakene har rådet arbeidet med ekteskap og samboerskap, skilsmisse og gjengifte, nattverd i husgruppen med delegasjon til ikke-ordinerte og liturgispørsmål.

Begrunnelse:

På bakgrunn av det som er beskrevet kan ikke Oslo Vestre menighet se behovet for å opprettholde Synoderådet, i det minste ikke i dagens form med endelig myndighet i læresaker. I en kirke som bygger på troens bekjenneres styringsrett bør dette prinsippet også gjelde på synodeplan, og Synoden bør derfor være høyeste beslutningsorgan i alle saker.

Ved siden av denne prinsipielle begrunnelse vil Oslo Vestre også peke på de både personellmessige og økonomiske ressurser Synoderådet krever.

Forslag:

På denne bakgrunn foreslås følgende endringer i forfatning og reglement:

1. § 13 Synode

Annet ledd i annen setning, «dog begrenses synodemøtets myndighetsområde av de saker som avgjøres i synoderådet», tas ut. § 13 får da følgende ordlyd:

Synoden er kirkesamfunnets høyeste myndighet. Den fatter endelig vedtak i alle saker vedrørende Kirkesamfunnet. Vedtak som er i strid med kirkens basis er ugyldige.

Samtlige menigheter som er tilsluttet Den Evangelisk Lutherske Frikirke, representeres i Synoden av sine forstandere, eldste og øvrige medlemmer med stemmerett etter menighetens medlemstall og i henhold til reglement. Menigheter med mer enn én utsending representeres med minst ett medlem av menighetens eldsteråd. Til Synoden hører også med kirkens tilsynsmenn. Representantene velges etter innstilling fra eldsteråd og menighetsråd i henhold til reglement for tre år og er forpliktet på kirkens basis slik den er uttrykt i §§ 1–3.

Formannen i Synodestyret og et styremedlem forplikter kirken med sine underskrifter.

Synoden velger styrer for kirkesamfunnets virkegrener og oppnevner utvalg og råd til å utrede og gi innstilling i spesielle saker.

2. § 14 Synodemøte

Fjerde setning. «Synodemøtets myndighetsområde begrenses av de saker som avgjøres i synoderådet», tas ut. Ny § 14 blir da:

Synoden samles til ordinært møte hvert tredje år. Ekstraordinært synodemøte kan innkalles når Synodestyret finner det nødvendig. Saker som det haster med, kan avgjøres ved korrespondanse med Synodens medlemmer.

Forslag til Synoden kan settes fram av menigheter, presbyteriestyrer, Synodestyret og synodevalgte styrer og råd. Slike forslag må være innsendt til Synodestyret innen en frist som Synodestyret kunngjør. Synodestyret sender innkalling til synodemøtet med saksliste og saksdokumenter senest to måneder før møtet skal holdes.

Forhandlingene ledes av en valgt dirigent og visediregent. I tilfelle stemmelikhet avgjør møtelederens stemme utfallet. Det skal føres protokoll over forhandlingene.

3. § 16 Synoderåd

Paragrafen tas ut i sin helhet.

Nåværende ordlyd:

Synoderådet er Synodens læreorgan.

Kirkens øverste tilsynsmenn innkaller til møter i Synoderådet. Synoderådet består av Synodestyret og representanter fra hvert presbyterium valgt i henhold til reglement. Synodeformannen leder Synoderådet og innkaller dette etter behov, dog minst én gang hver synodeperiode.

Synoderådet behandler læresaker oversendt av Synoden eller Synodestyret.

Synoderådet fatter avgjørelser i læresaker, og utarbeider hyrdebrev og andre uttalelser av læremessig karakter.

Avgjørelser fattet av Synoderådet protokolleres og legges fram for synodemøtet. Synodemøtet kan sende disse avgjørelser tilbake til Synoderådet for ny behandling. Synoderådets endelige vedtak fremlegges for neste synodemøte til orientering.

4. § 17 Forfatningsutvalg

«Synoderådet» tas ut i annen setning. Ordlyden blir da:

Forfatningsutvalget er Synodens kontroll- og fortolkningsorgan i forfatningssaker. Dette innebærer at det skal vurdere hvorvidt vedtak gjort av Synoden og Synodestyret, presbyteriene og presbyteriestyrene, er i samsvar med Den Evangelisk Lutherske Frikirkens forfatning. Forfatningsutvalget består av representanter valgt i henhold til reglement.

Synoden har øverste myndighet til å avgjøre om et vedtak er i samsvar med forfatningen.

5. Reglement for synoden.

Følgende to avsnitt tas ut:

Synodestyret, Synoden og Synoderådet

- Synodestyret forbereder sakene til Synoden og Synoderådet.
- Synoden kan på selvstendig grunnlag fremme saker for Synoderådet.
- Avgjørelser i Synoderådet som forutsetter forfatningsendringer, krever to tredels flertall.
- Der minst en tredel av Synodestyrets eller Synodens medlemmer mener at en sak er en læresak, oversendes denne først til Synoderådet. Dersom rådet anser saken som en læresak, følges den saksgang som Forfatningen § 16 (Synoderåd) foreskriver.

Representasjon til Synoderådet:

Synoderådet består av Synodestyret, tilsynsmennene og medlemmer av eldsterådene fra hvert tilsynsområde valgt i forhold til medlemstallet:

- Tilsynsområder med inntil 1000 medlemmer med stemmerett: En representant.
- Tilsynsområder med 1001–2000 medlemmer med stemmerett: To representanter.
- Tilsynsområder med 2001–3000 medlemmer med stemmerett: Tre representanter.
- Tilsynsområder med over 3000 medlemmer med stemmerett: Fire representanter.

Synodens delegater velger representanter fra presbyteriene etter innstilling fra valgkomiteen.

Synodestyrets forslag til vedtak:

Forslaget fra Oslo Vestre og Oslo Østre avvises.

Synoderådet beholdes som læreorgan i Den Evangelisk Lutherske Frikirke med det mandat som forfatningen beskriver. Synodestyret bes om å vurdere størrelse og sammensetning av Synoderådet, og eventuelt komme med forslag til endret reglement til Synoden 2017.

Bakgrunn.

1. Opprettelsen av Synoderådet i 1999 må sees på bakgrunn av den store endringen som skjedde da synoden ble åpnet for ikke-ordinerte. Synoden hadde inntil da bestått av eldste og forstandere, og var på mange måter å sammenlikne med et stort eldsteråd. Alle læreavgjørelser og alle andre synodesaker ble vedtatt i en synode av ordinerte.

Frikirken hadde gjennom mer enn hundre år utviklet seg slik at det var langt mer enn lære- og forfatningssaker som ble behandlet i synoden. Man erkjente derfor at det var behov for å gjøre endringer og tilpasninger i vår kirkeordning for å innlemme kirkens øvrige medlemmer i synoden.

Flere forsøk ble gjort på 80- og 90-tallet, uten at man lyktes å få tilstrekkelig oppslutning om forslagene.

2. Synoden 1995 fattet følgende vedtak i sak 13/95. Tilsynsordning og lek representasjon.

"Synoden ber Synodestyret sammen med presbyteriestyrene om å arbeide seg fram til et forslag med bred oppslutning som innebærer at ikke-ordinert kan bli med i styringsprosessen på synodemøtene. Forslaget fremmes eventuelt til førstegangs behandling på synodemøtet i 1997."

Synoden ønsket at ikke-ordinerte skulle bli med i styringsprosessen på synodemøtene.

3. Frem mot synodemøtet i 1997 ble det arbeidet iherdig for å fremme et forslag som hadde bred oppslutning.

Et forslag gikk ut på å beholde et mindre synodemøte bestående av ordinerte. Dette skulle da fungere som et lære- og forfatningsorgan som skulle fatte endelig vedtak i slike saker.

I tillegg skulle det opprettes et Landsmøte hvor også ikke-ordinerte kunne møte. Landsmøtet skulle fatte endelig vedtak i alle saker som ikke skulle avgjøres av den mindre synoden.

Dette forslaget fikk ikke tilstrekkelig oppslutning.

Vår nåværende modell, med Synoderådet som kirkens læreorgan, og Synodemøtet som vårt øverste organ i øvrige saker, ble fremmet i sak **5.1.2/97 Utvidet representasjon**, og forslaget fikk overveldende oppslutning.

Vedtatt med 130 stemmer. 2 stemmer avgitt mot innstillingen.

Det hadde altså endelig lyktes å komme fram til en modell med bred oppslutning.

Forslaget ble lagt fram til annengangsbehandling for synoden 1999, og fikk da tilnærmet like stor tilslutning.

Sak 1999. 4.7.1/99. Forfatningssaker, annen gangs behandling.

Vedtatt mot 3 stemmer.

4. Synoden 2002 i Arendal var den første synode med ny representasjon.

Til Synoden forelå et forslag fra Oslo Østre Menighet om å nedlegge Synoderådet. Det forelå også et forslag til Oslo Storbymenighet om å endre mandatet for Synoderådet.

Sak 7/02. Forslag fra Oslo Østre Menighet om å nedlegge synoderådet.

Det ble en engasjerende debatt og med ordstyrers dobbeltstemme gikk forslaget videre til annengangs behandling i Synoden 2005.

5. Synoden 2005 annengangs behandling.

Synoderådet hadde da vært i funksjon i 6 år og hadde behandlet flere læresaker som påfølgende synode hadde godkjent. En sak sendte Synoden 2002 tilbake til et nyvalgt Synoderåd for ny behandling. Saken ble endelig vedtatt i Synoderådet, og Synoden 2005 var tilfreds med vedtaket.

Forslaget om nedleggelse av Synoderådet og forslaget om endret mandat måtte ha 2/3 flertall for å bli vedtatt.

174 av 184 stemmer på avstemningstidspunktet stemte for å beholde Synoderådet.

Forslaget om å nedlegge Synoderådet ble dermed avvist.

Forslaget om å endre mandatet for Synoderådet trengte også 2/3 flertall.

94 av 184 stemmer stemte mot å endre mandatet for læreorganet.

Dette forslaget ble også avvist.

Synoderådet befestet sin stilling som læreorgan for Frikirken, også i en synode som var sammensatt etter ny modell.

Begrunnelse for å ha et læreorgan i Frikirken.

Vår kirkeordning defineres som presbyterialsynodal. To linjer hører sammen.

Den presbyteriale linjen vises ved at de eldste innehar hyrde og lærefunksjonen i kirken.

Den synodale linjen vises gjennom troens bekjenneres styringsrett i kirken.

Bibelen og vår evangelisk-lutherske bekjennelse og arv gir troens bekjennere rett til deltakelse i alle avgjørelser i kirken, også i behandling av lærespørsmål. Det er avgjørende at troens bekjenneres deltakelse i lærespørsmål skjer i et ordnet samspill med det kirkelige embete.

Synoden er nå åpnet for utsendinger med en mye svakere læremessig forpliktelse enn tilfellet var i den gamle representasjonsordning, da alle utsendinger var ordinert og forpliktet på Skrift og Bekjennelse. Det er på grunn av den endrede sammensetning av Synoden at et læreorgan med ansvar og myndighet var med i alle modellene det ble arbeidet med på 80 og 90 tallet.

I arbeidet med å finne et godt ordnet samspill, har flere løsninger vært lansert, men det var først når modellen med en åpen Synode og Synoderådet som kirkens læreorgan, at det ble en bred tilslutning både fra den gamle og nye representasjonsmodellen til Synoden. Synoden 97-99 og 2005.

Samspillet mellom Synoden og Synoderådet samsvarer godt med den ordningen vår kirke har når menighetsmøtet gir sitt læremessige votum gjennom ordningen for vern om lære og liv. Når saken er ferdigbehandlet i menighetsmøtet, kan saken ankes. Den ankes da til tilsynsorganet som består av ordinerte, den kan videre ankes til Synodestyret som har samme sammensetning.

Samspillet mellom Synoden og Synoderådet viser seg å være i samsvar med en grunnleggende struktur vår kirke er bygget på.

Størrelse og sammensetningen av Synoderådet kan man med fordel vurdere igjen. Etter 15 års erfaring kan det være klokt.

Økonomi og ressursbruk må likevel ikke være tungtveiende grunner i forhold til den prinsipielle begrunnelse for å fastholde nødvendigheten av å ha et læreorgan med avgjørende myndighet.

Sak 15/2014 Forfatningsak: 2. gangs behandling

Begrepet tilsyn istedenfor Presbyterie

Synoden 2011 hadde denne saken til behandling og gjorde følgende vedtak:

BEGREPENE PRESBYTERIUM OG SYNODE

Begrepet presbyterium erstattes med tilsynsområde og tilsynsråd. Begrepet Synode beholdes. Synodestyret bes om å gjennomgå forfatning og reglement med tanke på nødvendige redaksjonelle endringer. Ny synodebehandling av revidert ordlyd anses ikke som nødvendig.

1. Synoden anser saken som en forfatningsendring, og anser dette som første gangs behandling.
2. Begrepet Synode beholdes.
3. Begrepet presbyterium erstattes med tilsynsområde og tilsynsråd.
4. Synodestyret bes gjennomgå forfatning og reglement med tanke på annen gangs behandling.

Synoden 2011 bestemte at de anså saken som en forfatningsendring under punkt 1 så derfor er ikke dette med i forslag til vedtak til Synoden 2014.

Forslag til vedtak til 2. gangs behandling:

Punkt 1, 2 og 4 skal ikke andregangsbehandles, så det er kun punkt 3. fra forrige synodemøtes vedtak som skal andregang behandles.

| *Forslag til vedtak: Begrepet presbyterium erstattes med tilsynsområde og tilsynsråd.*

Sak 16/2014 Forfatningsendring §5 medlemsskap

Fra Synodestyret

I forbindelse med behandling av forfatningens §5 om medlemsskap, falt en setning fra den tidligere ordlyden ut under behandlingen. Synodestyrets oppfatning er at dette kun skyldes en redaksjonell feil, og at det ikke var noen snakk om å fjerne denne fra tidligere ordlyd. Synodestyret mener derfor at den uteglemte setningen bør kunne tas inn igjen i §5 og foreslår at den uthevede setningen i paragrafen nedenfor tas inn igjen.

Nåværende ordlyd, med uthevet forslag til tillegg

§ 5 Medlemskap

Sist endret av Synoden 2011.

Alle som er døpt med en kristen dåp, kan opptas som medlemmer i Den Evangelisk Lutherske Frikirke. Alle som døpes i Den Evangelisk Lutherske Frikirke, anses som medlemmer i kirken. Menigheten plikter å legge til rette for at disse får opplæring i den kristne tro.

Medlemmer som ønsker stemmerett i menighetsmøte, kan oppnå dette etter fylte 15 år. De må bekjenne troen på den Herre Jesus Kristus, og det må ikke være noe i lære eller liv som strider mot den evangelisk-lutherske bekjennelse. ***Dette gir adgang til alle kirkens goder og del i det fulle ansvar for menighet og kirke.*** Eldsterådet fører samtaler med dem som ønsker stemmerett og avgjør om forutsetningene er til stede.

Medlemmene føres i det kirkelige manntall, forstanderen forretter brudevigsel, døper deres barn dersom foreldrene gir erklæring om å oppdra dem i den kristne tro, og forretter ved gravferd.

Dersom det foreligger tvingende grunner for det, kan forstanderen unnslå seg for å utføre de kirkelige handlinger.

Forslag til vedtak: Setningen "Dette gir adgang til alle kirkens goder og del i det fulle ansvar for menighet og kirke" tas inn igjen i ordlyden i §5 i forfatningen.

